

Gospodarska gibanja v občini v prvem trimesečju

Zvesti nekaški nenapisani tradiciji govorniki ob raznih praznikih ali obletnicah pretresajo uspehe, bolj redko neuspehe preteklega obdobja. Mladi se slovesnim nagovorom ob lastnem prazniku že nekaj časa odpovedujemo, vendar si zaradi zgoraj omenjene navade večkrat ne moremo kaj, da ne bi v glavi, na pamet, premislili, kaj se je v zadnjem letu obrnilo na bolje, kaj pa je ostalo na svojem mestu. Tej primerjavi tokrat služi za osnovo lanski majski uvodnik v tem časopisu. Izvenel je v duhu pričakovanja gospodarskih ukrepov, ki jih je tedaj obljubljala zvezna vlada, brez dvoma v želji in pričakovanju lepše prihodnosti.

Zgodovina se res ponavlja — na kratek rok. Tako kot že večkrat v preteklem letu tudi maja pričakujemo nove ukrepe in deloma račune, kako bodo le-ti vplivali na naše življenje, življenje vsakega posameznika. Vendar pa je tokrat morda le malo drugače. Preveč je sprememb in prehitro se vrstijo, da bi prav vsem lahko pozorno sledili. Najbolj neprijeten pri vsem tem pa je občutek nemoči. Nemoči občana, delegata, mladince, da bi v teh spremembah aktivno sodeloval, jih sooblikoval. Saj je v naravi človeka, da rad živi po lastnem vzorcu in le sebe krivi za morebiten neuspeh. Ko občutimo, da je vajeti vzel v roke nekdo izven naše sredine, pa kar otopimo. Le redko se še obrnemo na pristojne organe. Največkrat jih kar pisno obvestimo o naših pogledih. Prenekateri se zaradi spoznanja, da ne bodo uspeli, kar pozabijo imenovati. Tako dajo vedeti, da obstajajo in razmišljajo, menijo, da so svojo dolžnost opravili. Vse skupaj pa je le vrtenje in izstop je vse težji.

Alenka Urbanc

V zunanjetrgovinsko menjavo se je v obdobju januar—marec 1988 vključilo osem organizacij združenega dela, ki so izvozile za 7.339.186 tisoč din blaga oz. za 95% več kot v enakem obdobju lani. Uvoz je znašal 7.548.536 tisoč din in je bil višji od lanskoletnega za 97%. Stopnja pokritja uvoza z izvozom se je zmanjšala od 98% na 97% v letošnjem prvem tromesečju. Največji izvoznik v občini je še vedno IUV, TOZD Usnjarna Šmartno (4.169.435 tisoč din, IND 180), sledita pa Predilnica Litija (1.458.615 tisoč din, IND 195) in Lesna industrija Litija (1.470.994 tisoč din, IND 290). V prvih treh mesecih letošnjega leta je litijsko gospodarstvo ustvarilo 47.936.599 tisoč din celotnega prihodka oziroma 181% več kot v enakem obdobju lani. Porabljena sredstva so se v povprečju povečala za 173% in doseženi dohodek za 204%. Za akumulacijo so

organizacije združenega dela namenile 2.078.333 tisoč din ali 316% več kot lani. Rast sredstev za bruto osebne dohodka in skupno porabo delavcev je bila za 28 indeksnih točk hitrejša od rasti dohodka.

Obračunsko obdobje januar—marec 1988 so z izgubo zaključile tri organizacije združenega dela: IUV, TOZD Usnjarna Šmartno (944.413 tisoč din), SGD Beton, TOZD Gradmetal Litija (64.658 tisoč din), in Tovarna transportnih naprav in konstrukcij Dole (14.004 tisoč din).

Zaposlenost, izračunana na osnovi delovnih ur, se je v povprečju zmanjšala za 1% oziroma za 22 delavcev. Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na delavca je znašal 421.899 din in je bil višji od primerjalnega za 158%.

Na Sitarjevcu je bilo veselo

Zeleni in cvetoči maj, mesec ljubezni in mladosti. Mesec, v katerega vsako leto znova stopamo prežeti v srcu s toplino in žarom pomladnega dne. Vsaj en sončni dan, trenutek v cvetoči pomladi, naj bo pozaba za vse tegobe, ki nas pestijo v življenju; naj bo spomin na vse lepo, spomin na srečne in vesele dni življenja.

Za marsikoga je to prav začetek cvetočega maja, prvi maj — praznik dela, praznik vseh delovnih ljudi širom po svetu.

Številni delovni ljudje in občani naše občine so, tako kot že vrsto let, proslavili praznik dela na Sitarjevcu. Tradicionalno prvomajsko srečanje se je pričelo v prvem majskem dopoldnevu z zborom množice občanov okrog sitarjevškega pretvornika. Zbrani množici je spregovoril predsednik Občinskega sindikalnega sveta

Litija tov. Janez Izlakar, Sindikalni pihalni orkester iz Litije pa je zaigral nekaj skladb iz svojega repertoarja, od katerih je med ljudmi najbolj odmevala Internacionala.

Veseli obrazi, smeh in sproščeni pogovori so pokazali, da priateljstvo ostaja, da veselje ni zamr-

lo. Med ozelenelim drevjem so se poredno igrali topli sončni žarki, vesele skladbe ansambla Krt pa so vabile udeležence na plesišče. Ob dobri postrežbi gasilcev in ob plesu so se udeleženci prvomajskega srečanja zadržali na Sitarjevcu do poznega popoldnega.

M. K., foto: M. Š.

IZ DELA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS

Člani Občinskega komiteja ZKS smo na svoji zadnji seji v začetku maja največ pozornosti namenili gospodarstvu. Obravnavali smo položaj litijskega gospodarstva v primerjavi z regijo in republiko, rezultate prvih treh mesecev in pa razvojni koncept IUUV, TOZD Usnjarna Šmartno.

Podpredsednik IO Medobčinske gospodarske zbornice ljubljanskega območja in dober poznavalec gospodarstva v občini in regiji, Jože Dernovšek, je podal izčrpno primerjavo rezultatov litijskega gospodarstva z regijskim.

Ugotovili smo, da je litijsko gospodarstvo v zadnjem obdobju gospodarilo relativno dobro, saj je večina kazalcev uspešnosti nad regijskim poprečjem, zlasti pa so nad poprečjem indeksi rasti teh kazalcev. Tako so večji od poprečja indeksi rasti dohodka in celotnega dohodka, čistega dohodka za akumulacijo, industrijske proizvodnje in reprodukcijske sposobnosti. Rast čistega dohodka na delavca pa je bila enaka kot v regiji, kar pomeni, da je bila globalna delitev gospodarnejša kot v regiji.

Slabša pa so razmerja pri delitvi. Osebnih dohodkov so bistveno nižji od regijskih poprečij, od 13 občin v regiji ima nižje samo občina Kočevje. Da bi osebni dohodki postali pomembnejši mobilizacijski faktor, smo se zavzeli za njihovo intenzivnejšo rast in vsaj postopno približanje regijskemu poprečju, seveda v okviru dohodkovnih možnosti.

Deleži za skupno in splošno porabo v dohodku so bistveno večji kot v regiji, kar kaže na to, da je v ostalih občinah pritisk na porabo vendarle manjši in da naša občina z relativno manjšo gospodarsko močjo zato toliko težje zagotavlja ustrezen nivo teh dejavnosti.

Očitno je torej, da ob pomanjkanju solidarnosti v Sloveniji na gospodarski potencial odpade izjemno veliko breme delovanja družbenih funkcij. Izходni samo v racionalizaciji in selekciji, za kar smo se sicer tudi zavzeli, pomembnejši del problema je potrebno rešiti s spremembo solidarnosti, dolgoročno pa s povečanjem gospodarske moči naše

občine. Tudi pri orientaciji v izvoz dosegamo boljše rezultate od regije.

Razvoj temelji v glavnem na industriji, zelo malo pa prispevata sekundarni in terciarni sektor, zato smo se zavzeli za to, da se več pozornosti nameni razvoju obrtništvu, drobnega gospodarstva in gostinstva kakor tudi kmetijstva.

V zvezi z novimi gospodarskimi pogoji pa smo menili, da nikakršno omahovanje ne bo pomagalo. OZD se bodo morale čimprej aklimatizirati na nove pogoje. Izhod je v še boljšem gospodarjenju, kvaliteti in boljšem delu. Izboriti si moramo, da bo imela vsaka organizacija razvojni koncept, katerega osnovni poudarek bo moral biti, še bolj kot doslej, izvozna usmeritev oziroma proizvodni program s kvalitetnejšo in bolj zahtevno proizvodnjo.

Na seji občinske konference ZKS v marcu 1988 je bila sprejeta usmeritev, da najpomembnejša naloga na družbenoekonomskem področju še naprej ostaja odpiranje razvojnih vprašanj, pri čemer morajo osnovne organizacije od vodstev OZD zahtevati, da delavcem predstavijo razvojne programe in potem za njihovo izvajanje tudi odgovarjajo. Ker pa je te razprav v osnovnih organizacijah bilo še zelo malo, je občinski komitej zato, da bi afirmiral obravnavo teh vprašanj, sklenil, da bo na vsako svojo sejo uvrstil razvojno problematiko ene od litijskih delovnih organizacij. Razvojni koncept IUUV, TOZD Usnjarna Šmartno, je predstavil njen direktor Anton Hribar.

Na seji smo tudi ocenili potek volitev za najodgovornejše funkcije v občini in republici ter z oblikovanjem stališč zaključili razpravo, ki je v osnovnih organizacijah potekala o ustavnih dopolnilih.

B. V.

Na večer pred praznikom

Podelili so priznanja OF

V torek, 26. aprila 1988, je bilo v veliki sejni dvorani SO Litija na moč slovesno. Na slavnostno zasedanje pred praznikom OF so se zbrali številni delegati družbenopolitičnih organizacij občine Litija. Slavnost so pričeli harmonikarji GŠ Litija, svečani zbor pa je odprl predsednik OK SZDL Litija tovariš Slavko Rokavec in najavil slavnostnega govornika tovariša Janeza Lukača, predsednika družbenopolitičnega zbora občine Litija, sicer pa delegata v zveznem zboru Skupščine SFRJ. V svojem govoru je posebno pozornost posvetil sožitju, bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki naj se v teh težkih časih odražajo bolj kot kdajkoli.

Na seji so podelili tudi letošnja priznanja OF, ki so jih za dolgoletno predano aktivistično delo prejeli Franci Kokalj iz Kresnic, Marjan Dermota iz Litije, Vika Pevec iz Jablaniške doline, Janez Marn iz Velike Štange, Pavle Hiršel z Vač in Tomaž Malenšek iz Šmartna.

J. S., foto: M. Š.

Pionirji so bili sprejeti v podmladek RK

V sredo, 11. maja 1988, so se v dvorani na Stavbah zbrali prvošolci osnovnih šol litijske občine, kjer so jih svečano sprejeli v podmladek RK.

Najprej je zbranim spregovoril predsednik občinskega odbora RK Litija tovariš Karlo Lemut. Mlade je spomnil na njihove dolžnosti in poslanstvo, ki ga bodo imeli kot mladi člani RK, nato pa so podali svečano zaobljubo. Slovesnosti so prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Litija.

Po svečanem sprejemu so mladim podmladkarjem zavrteli še film Kekčeve ukane, ki je mlade izredno navdušil in jim tako popestril njihov praznični dan.

J. S., foto: Werra

IZ DELEGATSKIH KLOPI

Seje skupščin občinskih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti Litija

Zaradi pomanjkanja sredstev OSIS družbenih dejavnosti že nekaj časa ne objavljajo gradiv za seje skupščin v Delegatskem obveščevalcu. Ker želimo, da se s stanjem in problemi na tem področju seznanijo več občanov, smo se odločili, da preko Glasila občanov posredujemo kratko informacijo o poteku sej skupščin občinskih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti Litija (zdravstvo, izobraževanje, otroško varstvo, socialno skrbstvo, kultura, telesna kultura, raziskovanje in socialno varstvo), ki so potekale v času od 18. do 26. aprila 1988.

Osrednje točke dnevnih redov vseh skupnosti so bila poročila o realizaciji planov in finančnih načrtov — zaključni računi za preteklo leto, programi-finančni načrti ter financiranje v letu 1988 in izvolitev nosilcev delegatskih dolžnosti v OSIS za mandatno obdobje 1988—1990.

Delegati so bili seznanjeni s težkim materialnim položajem v družbenih dejavnostih, kjer zaradi zveznega interventnega zakona, ki omejuje rast sredstev skupne porabe, ni pričakovati večjega izboljšanja. Za financiranje obstoječih programov na nivoju leta 1987 vseh družbenih dejavnosti bi v letu 1988 potrebovali približno 17% več sredstev. Glede na to imajo nekatere skupnosti (izobraževanje, otroško varstvo in zdravstvo) v finančnih načrtih za leto 1988 prikazane nepokrite odhodke (izgubo). Kulturna skupnost v finančnem načrtu za leto 1988 nima prikazane izgube, kljub temu pa nima zagotovljenih finančnih sredstev za programe, predvsem pa za investicijsko vzdrževanje kulturnih objektov-dvoran. Dejavnost telesne kulture se izvaja v okviru razpoložljivih sredstev. Za velik del svoje dejavnosti pa si klubi pomagajo z direktno svobodno menjavo dela (sponsorji).

Zaradi omejevanja skupne porabe se skupnosti srečujejo z likvidnostnimi težavami (predvsem zdravstvo — neplačane storitve, in otroško varstvo — zaostajanje plačil nadomestil osebnih dohodkov za porodniško in družbenih pomoči otrokom ter socialno skrbstvo z zamujanjem izplačil — socialno-varstvenih pomoči).

Glede na pozitivno oceno dosežanih dela nosilcev delegatskih dolžnosti v OSIS družbenih dejavnosti Litija so bili na podlagi kandidacijskega postopka OK SZDL Litija in v skladu s samoupravnimi splošnimi akti posameznih skupnosti ponovno izvoljeni dosednji nosilci delegatskih dolžnosti ter predsedniki in člani odborov in komisij pri vseh skupnostih.

Na seji Raziskovalne skupnosti so bila za leto 1987 podeljena tri priznanja in nagrade »INOVA-TOR LETA 1987« za koristne predloge za izboljšanje proizvodnih procesov: Jožetu Zustu in Miru Ribiču iz Industrije apna Kresnice ter Dragiši Marojeviću — zunanjemu sodelavcu v DO Kovina Šmartno.

Udeležba delegatov na sejah skupščin je bila skromna, saj so bile vse seje na robu sklepčnosti. Problematična je predvsem udeležba delegatov iz krajevnih skupnosti. Zato pozivamo vse pristojne, da vplivajo na delovanje delegacij v teh sredinah, saj se težave lahko rešujejo le s skupnimi močmi. Po-bude posameznih delegatov pa se

bodo v okviru možnosti tudi upoštevale.

Marica Plaskan

Samopravna stanovanjska skupnost občine Litija

1. Skupščina stanovanjske skupnosti je na seji konec meseca marca sprejela poročilo o izvedbi delovnega načrta za leto 1987. Delegati so na skupščini ugotovili naslednje:

— Zaključena je bila gradnja stanovanjskega objekta Maistrova ulica 6. V njem je 29 stanovanjskih enot; v kletni etaži pa je dvonamensko zaklonišče, ki je oddano v najem OK ZSMS Litija;

— Preurejeni so neizkoriščeni prostori v I. nadstropju in podstrešju poslovno-stanovanjskega objekta Jevnica 29 (zadružni dom). Pridobljeno je 5 novih stanovanjskih enot; zgrajena je skupna kotlovnica in centralno ogrevanje; izvedena je demit fasada in zamenjana zunanja zapira;

— Nadzidana sta bila stanovanjska objekta Trg na Stavbah 14 in 15, s tem smo sanirali zamakanje ravne strehe in zgradili streho dvokapnico. Z nadzidavo smo pridobili 4 nove stanovanjske enote; izdelali smo demit fasado, obnovili zunanjo zapiro in izvedli instalacijo za skupinsko TV anteno v stanovanjih;

— Izvedli smo nadzidavo in zamenjavo strehe na stanovanjskem objektu Ponoviška cesta 7, 9 in 11 (zgrajen v letu 1924). Obnovili smo fasado in zamenjali vso zunanjo zapiro (okna vrata). Obnovili smo vertikalne dvizne vode (kanalizacija, vodovod, elektrika); s tem je omogočeno, da bomo lahko v vsakem stanovanju uredili kopalnico; stanovanjske enote so namreč brez kopalnic, stranišča pa so izven stanovanja v hodniku. Štiri kopalnice smo v tem času že uredili.

Z nadzidavo bomo pridobili 11 novih stanovanjskih enot; za stanovalce v sobah na podstrešju smo zagotovili nadomestna stanovanja. Do konca meseca junija bomo po zagotovilu predstavnikov izvajalca del TOZD Grad-

metal Litija uredili tudi zunanjo ureditev s parkirnimi prostori; tudi imetniki stanovanjske pravice prispevajo finančna sredstva za zunanjo ureditev.

2. Stanovanjski objekt Trg na Stavbah 10, 11 in 12 je bil tudi zgrajen pred 60 leti. Vsa zunanja zapira (okna) so dotrajana. Nova okna je že izdelala Lesna industrija Litija, do konca meseca maja pa bodo okna zamenjali delavci TOZD-a Gradmetal Litija.

3. Tudi imetniki stanovanjske pravice v skupnosti stanovalcev Ponoviška cesta 5 so se na zboru stanovalcev odločili za sofinanciranje izvedbe ureditve dvorišča. Po zagotovilu predstavnikov izvajalca del TOZD-a Gradmetal Litija bodo ta dela končana v mesecu juliju.

4. Stanarine za družbena stanovanja smo v letošnjem letu povečali s 1. 2. za 24% in s 1. 5. za 32%. Mesečna stanarina za trosobno stanovanje od cca 66 m² do 74 m² z vgrajeno instalacijo za centralno ogrevanje znaša 60.000.— din do 75.000.— din, zadvosobno pa znaša 50.000.— din do 65.000.— din.

Mesečna stanarina za dvosobno stanovanje na Trgu na Stavbah (brez vgrajene instalacije za centralno ogrevanje) za cca 56 m² znaša 35.000.— din do 50.000.— din (odvisno, ali ima stanovanje kopalnico).

Najvišjo stanarino plačuje imetnik stanovanjske pravice na stanovanju v izmeri okoli 115 m², in sicer 101.229.— din.

Naslednje povišanje stanarin je predvideno s 1. 8. 1988, in sicer za 40%.

V letu 1987 je 112 imetnikov stanovanjske pravice prejelo delno nadomestitev stanarine, od tega 48 upokojenecov. Za delno nadomestitev stanarine smo izplačali 14.000.000.— din.

Center za socialno delo Litija še ugotavlja upravičence do delne nadomestitve stanarine v letu 1988.

Vid Praunseis

Delovni pohod po Levstikovi poti

Priprave na urejanje Levstikove poti od Litije do Čateža potekajo po planu, za uresničitev te akcije pa so doslej zbrali tudi nekaj denarja. Ker bo letos pohod organiziran po drugi poti, ki je identična s tisto, ki jo Levstik opisuje v potopisu, so se mladi v okviru Centra interesnih dejavnosti mladih Litija odločili, da še pred koncem šolskega leta določijo identično pot in jo vsaj deloma tudi označijo.

Tako so za soboto, 4. junija 1988, pripravili pohod po poti, ki bodo po-

skušali na osnovi potopisa določiti vsaj del identične poti. Če bo lepo vreme, se bodo na pot podali za dva dneva. K skupini se lahko priključi vsak, ki to želi in rad hodi. Zborna mesto je v soboto ob 8.30 pred OK ZSMS Litija, Ponoviška 6. Vsakdo mora imeti s seboj spalno vrečo, nekaj obleke za preoblačenje, ne bo pa odveč, če vzamete s seboj tudi nekaj hrane. Pa na dobro voljo ne smete pozabiti. V primeru slabega vremena bo delovni pohod en teden kasneje.

Rudi Bregar

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Boljše prometne zveze z Litijo

V torek, 1. marca, je bila uvedena delavska in šolska proga na relaciji Dole—Gradišče—Jezevec—Dole. Avtobus vozi šolarje k pouku in domov ter delavce Dolke in Kovinarske. Dobrodošel je tudi ostalim krajanom, ki morajo k zdravniku, na krajevni urad, v trgovino, KZ in drugam. Proga je bila uvedena ponovno po krajšem premoru na predlog delavcev.

Velika pridobitev za krajane Dol pa je prevoz z istim avtobusom ob

sredah v Litijo. Z Dol odpelje ob 7.30, iz Litije pa se vrača ob 12.10. V Litijo vozi tudi ob petkih, in sicer odpelje z Dol ob 17. uri, vrača pa se ob 20.15. Najmnožičnejši potniki so tokrat dijaki, ki se ob koncu tedna vračajo domov.

Dolgoletne želje krajanov so se ob pomoči družbenopolitičnih organizacij, SO Litija in z velikim razumevanjem Integrala Litija le uresničile.

Jožica Vrtačnik

KRAJEVNA SKUPNOST HOTIČ

Praznik KS HOTIČ

V soboto, 30. aprila, smo se krajani KS Hotič spet zbrali; tokrat, da bi počastili več praznikov: 27. april — dan OF, 1. maj — praznik dela, in 4. maj — krajevni praznik.

Srečanje je odprl moški pevski zbor Hotič-Kresnice z Internacionalo. Slavnostni govornik je bil tov. Stane Pavliha, ki je ob tej priliki lepo pozdravil predstavnike družbenopolitičnih skupnosti in DPO naše občine, med njimi predsednika SO Litija.

Praznik naše KS je povezan z dogodki izpred 45 let, ko so 4. maja

1943 ob napadu na nemško policijsko patroljo v Loki ob cesti med Hotičem in Vačami padli štirje borci Zavskega bataljona. K spominskemu kamnu v Loko je delegacija KS odnesla cvetje.

Vse prisotne je nato pozdravil predsednik sveta KS tov. Berto Pintarič. Poudaril je, da je letošnje praznovanje še posebej svečano, saj smo kljub težki gospodarski situaciji dosegli lepe delovne rezultate, na katere smo lahko ponosni. Več tisoč delovnih ur je bilo v preteklih letih opravl-

jenih za gradnjo večnamenskega objekta, krajevnega vodovoda, ceste skozi Zg. Hotič. V prihodnje nas čaka še gradnja mrliške vežice in razširitev pokopališča ter ureditev ostalih krajevnih poti. S prizadevanjem vodstva KS in pomočjo slehernega krajana bomo planirane naloge poskušali uresničiti in tako dvigniti nivo našega skupnega standarda.

Predsednik sveta je pozval k aktivnosti tudi tiste, ki jim doslej ni bilo mar skupnih akcij.

Ob tej priliki je vodstvo KS v imenu vseh krajanov sklenilo podeliti priznanja krajevnih skupnosti Hotič za leto 1988. Prejeli so jih:

Tov. Tine Penčur za prizadevanja pri razvoju KS in delu v DPO v KS. Dolga leta je vodil krajevno samoupravo kot predsednik sveta KS in nato skupščine KS. Bil je prvi pobudnik za izgradnjo vodovoda, eden od organizatorjev za izvedbo krajevnega samopriskevka.

Tov. Franc Juvančič si je priznanje zaslužil kot zahvalo za trud in

požrtvovalno delo pri izgradnji večnamenskega objekta, kjer imajo prostore za delo gasilsko društvo, katerega predsednik je bil do nedavnega, trgovina in DPO krajevnih skupnosti. Največ svojega prostega časa pa je namenil izgradnji dvorane za različne kulturne prireditve.

Tov. Janez Bregar je eden izmed tistih krajanov, ki nikoli ne zavrne sodelovanja in pomoči pri delovnih akcijah in nalogah v KS. Še posebno cenimo njegovo delo pri napeljavi elektrinoinstalacij za večnamenski objekt. Pri izvajanju skupnih nalog ga odlikuje zavzetost, požrtvovalnost in doslednost.

Podelitvi priznanj je sledil recital, ki ga je pripravila Sanda Cimperman, izvajali pa naši mladinci. Moški pevski zbor pa nam je zapel še nekaj pesmi.

Stemnilo se je, v Lazu je zagorel kres, v domu pa je bilo družabno srečanje krajanov ob prijetni domači glasbi tov. Polanca.

Majda Končar

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Po sledih šole

V krajevni zgodovini Vač lahko najdemo mnogo pomembnih letnic. Našo pozornost je tokrat pritegnilo leto 1838. Po zapisu v šolski kroniki naj bi bila takrat na Vačah ustanovljena šola. Letos bi torej praznovali njeno 150-letnico.

Sledi letnice so nas pripeljale v Slovenski šolski muzej. Toda tudi tu smo našli samo zapis, ki potrjuje leto 1838 kot začetek šole.

Na originalne dokumente, ki se navezujejo na šolo na Vačah, pa smo naleteli v Škofjiskem arhivu. Kar zajetna mapa jih je. Najstarejši, iz leta 1813, pa dokazuje, da je jubilejno leto že davno mimo.

Še vedno pa ostaja vprašanje, zakaj se je vrnila letnica 1838. Možno je, da so Vačani tega leta šolo po velikem požaru leta 1834 obnovili in spet odprli njena vrata. Da nimamo nobenih uradnih zapisov o tem, je kriv še požar leta 1903, v katerem je šola že drugič zgorela in z njo ves arhiv.

O stari šoli je leta 1979 pisal župnik Valentin Benedik v svoji zanimivi raziskavi Hiše na Vačah in njihovi prebivalci. Podatki, ki jih navaja, so edini urejeni, vsakomur dostopen vir informacij.

Milka Rogelj

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Podelili krajevna priznanja OF

Tik pred prvomajskimi prazniki je Krajevna skupnost Šmartno sklicala zbor občanov, na katerem so najprej podelili bronasta priznanja OF trem posameznikom. Prejeli so jih: Mirko Groznik za dolgoletno delo v raznih sekcijah na področju kulture ter Marjan Verbajns in Marko Štefanec za uspešno delo v gasilstvu. Za kratek kulturni program je poskrbel tamburaški orkester Folklorne skupine Javorje pod vodstvom Urške Meglič.

Nato so prisotni krajan obravnavali še nekatere krajevne probleme. Predsednik sveta KS Fredi Dacar je poročal o opravljenih in načrtovanih letošnjih nalogah, predsednik gradbenega odbora za izvedbo krajevnega

samopriskevka Tone Tomažič o izvajanju del, o onesnaženosti okolja pa je spregovoril predsednik novo ustanovljene sekcije za varstvo okolja Janez Nograšek.

V živahni razpravi so se posamezniki najdlje zadržali pri načrtovani gradnji pločnika na Ustju, določitvi lokacije in ureditvi avtobusne postaje v istem naselju, nadaljnji namembnosti doline Rakovnik, ki ne sme postati prostor za občinsko odlagališče odpadkov in pri razpravi o poimenovanju Šmartna in Ustja z ulicami. O slednjem bodo obširneje spregovorili na jesenskem zboru občanov.

Boris Žužek

Peti občinski pionirski kviz »Preprečujmo požare«

V okviru aktivnosti, ki jih izvajajo gasilska društva, je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami, kjer delujejo pionirska društva MLADI GASILEC. O njihovi pomembnosti in koristih bi lahko veliko napisali.

Vsako leto poteka občinski pionirski kviz na temo Preprečujmo požare. Letos je potekal 5. občinski kviz PDMG v Kresnicah 8. maja 1988. V znanju o preprečevanju požarov so se pred polno dvorano pomerili pionirji z Dol, iz Jevnice, Kresnic, Šmartna in z Vač.

Komisija, ki je ocenjevala njihove odgovore, ni imela lahkega dela. Znanje skupin je zahtevalo še dodatna vprašanja, kar je tekmovalno vzdušje še povečalo.

Ekipe so se razvrstile takole:

1. Pionirsko društvo Mladi gasilec Jevnica
2. PDMG Dole
3. PDMG Kresnice
4. PDMG Šmartno
5. PDMG Vače

Vse ekipe so dobile priznanja za sodelovanje, Občinska gasilska zveza Litija pa je prve tri nagradila z gasilskimi aparati halon. Gasilsko društvo Kresnice je tekmovalce obdarilo s spominskim darilom in glasilom Informator, ki je za to priložnost nastalo s sodelovanjem pionirjev in mentorjev Pionirskega društva Mladi gasilec Kresnice.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je 5. občinski kviz Preprečujmo požare uspel, se v imenu vseh mentorjev omenjenih PDMG zahvaljujemo, posebno pa še Gasilskemu društvu Kresnice za izvedbo kviza.

Branko Ojnik

Kultura

Jubilejna pevska revija

Pod pokroviteljstvom Skupščine občine Litija in Krajevne skupnosti Jevnica je potekala letošnja deseta občinska revija odraslih pevskih zborov v javniški dvorani.

Na odru se je zvrstilo deset vokalnih ansamblov, in sicer: mešani zbor KUD Jevnica (zborovodja Jože Eržen), moški in ženski zbor KUD Fran Levstik Gabrovka (Marjana Kralj), ženski zbor KUD Kresnice (Franc Jančar), mešani zbor Društva upokojencev Litija (Ivan Kolar), moški zbor KUD Lipa Vače (Matija Strehar), moški zbor Lipa iz Litije (Franc Dobrun), Litijski oktet (umetniški vodja Janko Slimšek), mešani zbor Zvon iz Šmartna (Marjanca Vidic) in moški zbor KUD Polšnik (Ivan Fojkar).

V desetih letih, kar se pevski zbori srečujejo na vsakoletni občinski reviji, se je njihovo število zelo spreminjalo, kar od 7 do 14, zdaj pa se je ustalilo pri desetih ansamblih. Te revije in pa srečanja pevskih zborov, ki potekajo v okviru Zasavske pevske skupnosti že od leta 1970 dalje, so spodbudili predvsem številčno rast zborov, v prihodnje pa si bomo prizadevali tudi za rast njihove kvalitete in za čim manj bolečo zamenjavo pevskih generacij.

Občinsko srečanje mladih pevcev

Sredi aprila sta ZKO Litija in Šolsko kulturno društvo OŠ Dušan Kveder-Tomaž Litija organizirala v litijski šoli občinsko revijo otroških in mladinskih zborov. Žal so se vabilu odzvali le otroški zbori z Vač, Litije in Šmartna, mlajši mladinski zbor iz Litije in mladinski zbor iz Šmartna. Čeprav delujejo otroški zbori z Vač, Litije in Šmartna, mlajši mladinski zbor iz Litije in mladinski zbor iz Šmartna. Čeprav delujejo otroški zbori tudi na nekaterih podružničnih šolah, pa se njihovi zborovodje kljub vabilu niso odločili za sodelovanje na občinskem srečanju. Res je, da imajo za delo skromnejše pogoje kot njihovi kolegi na matičnih šolah, toda revije že dolgo niso več tekmovalnja, marveč pevska srečanja, kjer se izmenjavajo izkušnje, mladim pevcem pa pomenijo priznanje za njihovo naporno celoletno delo.

Boris Žužek

»Naša beseda« v Trbovljah

Letošnje srečanje otroških gledaliških skupin Slovenije je pod geslom Naša beseda potekalo od 11. do 13. maja v Trbovljah. Na odru Delavskega doma se je zvrstilo 7 osnovnošolskih in 5 srednješolskih ter zamejskih gledaliških skupin. Zasavje je tokrat zastopala gledališka skupina ŠKD Zvonček OŠ Šmartno pri Litiji z delom Borisa Novaka »V ozvezdju postelje«.

GEOSS-srečanje kiparjev in slikarjev

V okviru projekta Vače 81 bomo letos organizirali v središču Slovenije prvo srečanje kiparjev — samorastnikov, ki ga prirejamo skupaj z Društvom likovnih samorastnikov v Ljubljani.

Srečanje bo potekalo v tednu od 6. do 12. junija 1988 pod vodstvom akademskega kiparja prof. Aladarja Zahariaša. Kiparji — samorastniki bodo delali v lesu — hrastovih deblih. Motive bodo izbirali med skicami dr. Stareta iz prazgodovinskih najdišč. Nastanjeni bodo pri Magdiču, ki ima svojo hišo preurejeno v kmečki turizem, delali pa bodo pod njegovim kozolcem.

Doslej so se prijavili:

- Ivo Goisnik iz Maribora,
- Drago Košir iz Jelovca pri Sodražici,
- Milan Kristan iz Ljubljane in
- Milan Lovše iz Zg. Loga pri Litiji.

Stvaritve likovnih samorastnikov bodo v skladu s projektom postavljene ob pravkar asfaltirani cesti z Vač proti Kleniku, kjer je postavljena povečana kopija situle z Vač in sta postavljeni spominski plošči dr. F. Staretu in J. Grilcu. Ob tej 800 metrov dolgi cesti načrtujemo ALEJO USTVARJALNOSTI NA PRAZGODOVINSKIH TLEH, kjer bodo postavljene kiparske stvaritve.

V soboto in nedeljo (11. in 12. junija) bo na Vačah že 2. ex-tempore slikarjev amaterjev. Sodelovali bodo:

- 4 člani društva RELIK iz Trbovelj,
- 8 članov Društva likovnih samorastnikov Ljubljana in
- nekaj posameznikov.

Razstava vseh ustvarjenih del bo v avli osnovne šole na Vačah, tistih, ki jih bodo udeleženci odstopili projektu, pa kasneje v obnovljeni rojstni hiši A. Lajovca in M. Ravnikarja na Vačah.

V nedeljo bo ob zaključku obeh prireditev na šoli skromna kulturna manifestacija s poslovitvijo od vseh udeležencev.

Vabimo vas, da si v tem času ogledate delo tako kiparjev kot slikarjev, še posebno pa vas vabimo v nedeljo, 12. junija, na zaključno prireditev.

V uresničevanje projekta Vače 81 se vse bolj vključujejo tudi delovne organizacije, saj brez njihove finančne pomoči ter sredstev ZKO Litija in Raziskovalne skupnosti Litija ob prispevkih drugih skupnosti in OZD ne bi bil mogoč tako hiter razvoj. Prva se je tem prizadevanjem v letu 1985 priključila LESNINA — tozd Notranja trgovina — prodajna mreža Ljubljana, nato leta 1986 Geodetski zavod SRS Ljubljana, v letu 1987 je znatna sredstva prispevala SCT Ljubljana in drugi. Letos je svoje kulturno poslanstvo uresničila tudi KTL — Industrija papirja in embalaže Ljubljana, pričakujemo sodelovanje DO SLOVENIJALES iz Ljubljane, PREDILNICE iz Litije in še nekaterih OZD, o čemer bomo še poročali.

Peter Svetik

Zasavski pevci v Litiji

MPZ Litija z dirigentko Darinko Slimšek (foto: M. Š.)

V petek, 21. aprila, je v litijski dvorani nastopalo 7 otroških in mladinskih zborov od Litije do Trbovelj, ki so se poslušalcem predstavili na svoji deseti reviji Zasavske pevske skupnosti. Iz Trbovelj sta prišla otroški in mladinski zbor pod vodstvom Ide Virt, iz Zagorja mlajši mladinski zbor (Franci Steban) in mladinski zbor Vesna (Rihard Majcen), domačo občino pa so zastopali otroški zbor iz Šmartna (Lojzka Koritnik), mlajši mladinski zbor iz Litije (Darinka Slimšek) in mladinski zbor iz Šmartna (Janko Slimšek). Zbori iz hrastniške občine na letošnji reviji niso sodelovali. Mlajši mladinski zbor Glasbene šole Zagorje je predstavil tudi noviteto; krstno izvedbo je doživela sklada Slavka Mihelčiča Čas v pesmi, za katero je napisal besedilo Zagorjan Nande Razboršek.

Komedija, da te infarkt

V okviru šeste abonmajske predstave, zadnje v sezoni 87/88, nas je obiskalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Zaigrali so nam delo Toneta Partljiča Ščuka, da te kap, ki nosi podnaslov Ribiška komedija.

Kratka vsebina:

Direktor lokalnega radia Gačnik, Silvo Kremžar, je preobložen z delom, predvsem s sejami in sestanki (kjer ga nujno potrebujejo zaradi sklepnosti). Rezultat je srčni infarkt. Zdravnica mu za sprostitev svetuje ribolov, Kremžar pa ne more iz svoje kože in postane aktivist na ribiškem področju. Po predčasni upokojitvi se mu obeta strma funkcionska kariera v ribištvu, prepreči pa jo drugi infarkt, ki ga doživi, ko mu hči in bodoči zet prineseta na črno ulovljeno »ščuko, da te kap«, na katero sta s prijateljem tako težko čakala.

Kremžar je bil predvsem ribič s srcem, saj ni ujel niti ene ribe. Zaradi neuspešne rehabilitacije mu zdravnica predpiše novo — gobarjenje. Kako se vse konča, lahko le ugibamo, najbrž s funkcijami v gobarski zvezi brez gob v košari.

Bili smo torej priče enemu od številnih Partljičevih ribiških del (kot npr. Ščuke pa ni, O ne, ščuke pa ne, Ščuke pa

ni, ščuke pa ne, Ribe na plitvini), ki se, rojen ob Pesnici, na to področje očitno kar spozna.

Pod vodstvom režiserja Francija Križaja se nam je predstavila večina »prve postave« osrednje celjske gledališke hiše. V vlogi direktorja in ribiča Kremžarja je nastopil Miro Podjed, v vlogi njegove žene Katice pa Ljerka Belak. Ob igri Cice, njune hčere, smo lahko poleg postave ocenili še talent in napredek avtorjeve edinke Mojce (Partljič), sicer študentke gledališke igre AGRFT.

Zaradi solidnosti celotnega ansambla bi izvzeli le vedno simpatičnega, odličnega starega mačka, ki zablesti tudi v najmanjši vlogi, Zvoneta Agreža. Tokrat je predstavil Feliksa, zgledega ribiškega čuvaja.

Dandanes se med gledališčniki širi prepričanje, da je naloga gledališča zaradi krize in neurejenih odnosov v družbi zabavati ljudi, da bodo pozabili na vsakdanje skrbi. Če malce pogledamo med občinstvo, bomo videli, da te stvari niso tako preproste. Občana, delavca, ki ga tarejo skrbi za preživetje, zlepa ne bomo opazili v dvorani, če pa že pride, bo trapasta drugorazredna burka iz njega izvabila kvečjemu grenak nasmeh, ki bo, namesto z zadovoljstvom, napol-

Denar za Levstikovo pot

V akciji zbiranja denarja za ureditev Levstikove poti so že zbrana prva sredstva. Kovina iz Šmartnega je prispevala 300.000 din, na ŽR pa je prispelo tudi 20.000 din, ki sta jih prispevala Vida in Borut Vukovič iz Litije.

CIDM Litija se vsem zahvaljuje, akcija pa teče naprej. Sredstva za ureditev Levstikove poti od Litije do Čateža nakazujte na ŽR OK ZSMS Litija št. 50150-678-58062.

Rudi Bregar

njen z obžalovanjem denarja za vstopnino; tega pa je treba odšteti vedno več.

Naloga komedije ni le zabavati, ampak na neprisljen, vsakomur dostopen in razumljiv način pokazati na človeške in družbene slabosti. To je Partljiču zagotovo uspelo, saj je Ščuko, da te kap zabelil z drobtinicami, ki opozarjajo na stvari, kjer se nam še zatika:

— sodoben človek, še posebej, če je na položaju, navadno ne loči resnega dela od zabave in življenja; Kremžar je v ribištvu politik, v politiki pa ribič (tudi v kalnem);

— starejša generacija preveč besediči, mladina pa dela, četudi narobe in proti pravilom;

— ribiška organizacija je lahko naši družbi za zgled. Vsak ribič ve, kaj sme in česa

ne, če naredi prekršek, je »neposredno« odgovoren in strogo kaznovan.

Tudi črni humor mora biti: dobro je, če imaš nekrolog (posmrtni govor) za sodelavce pripravljen vnaprej, saj nikdar ne veš, kdaj bo koga zadela kap.

Litijsko občinstvo je prijetno predstavo navdušeno sprejelo in jo nagradilo z glasnim aplavzom. Ni dvoma, da se bo po Partljičevi zaslugi vpis v ribiško družino močno povečal. Komedija je prepričala, da se sreča ulovi s trnkom, kitajski pregovor pa tudi pravi:

Če hočeš biti srečen eno uro, opij se!

Če hočeš biti srečen tri dni, oženi se!

Če hočeš biti srečen teden dni, zakolji svinjo in jo pojej!

Če pa hočeš biti vedno srečen — postani ribič!

Aljoša peš od Reke do Ljubljane

Irena Prašnikar

Peš od Reke do Ljubljane niso mačje solze. Drži, to bi potrdili tudi udeleženci letošnjega Pohoda osvoboditve, ki so v sedmih dneh premagali 180 kilometrov dolgo pot med pobratenima mestoma. Pohod organizirata MK ZSMS Ljubljana in OK ZSMH Rijeka, letos pa se ga je udeležil tudi učenec iz naše občine. Za težavno pot, predvsem preko Snežnika, ni primernih besed, s katerimi bo pisali vse preizkušnje, težave in lepe trenutke, ki so jih udeleženci doživljali v tistih dneh. Takšen pohod je treba doživeti in preživeti, kot so nekateri dejali v šali. In s takšnimi mislimi je verjetno vso pot prehodil tudi učenec **Alojša Vizlar** iz Litije.

Rudi Bregar

MLADA BESEDA

Predstavljamo vam MLADO BESEDO članic literarno-novinarskega krožka matične knjižnice. Skupina se je začela organizirati zbirati na pobudo knjižnice pred dvema mesecema. Sestaja se vsak drugi četrtek. Na delovnih srečanjih članice predstavljajo svoje literarne prispevke, se o njih pogovarjajo in se seznanjajo z drugo literaturo. Vsak mesec pa sodeluje pri delu tudi gost (pisatelj, pesnik, novinar, učitelj slov. jezika, ilustrator), ki z nasveti in vzpodbudami lahko pomaga mladim literatom. Predvideno je, da bo v oktobru — mesecu knjige, skupina že izdala svoje LITERARNO GLASILO. V krožku sodeluje sedaj osem deklet, zato ponovno vabimo vse, ki pišejo in obiskujejo višje razrede osnovne šole ali srednjo šolo, da se še pridružijo. Oglasite se v knjižnici, kjer boste izvedeli vse, kar vas zanima.

MUHA

Ta črna nadloga, ki že navsezgodaj, včasih še ponoči, brenči in leta okoli naših ušes, je po eni strani tudi koristna. Hrana je prav tistim pajkom, ki naša stanovanja skušajo napolniti z gnusnimi in lepljivimi mrežami.

Navsezgodaj se muha začne umivati. Snaži se na podoben način kot mački, zajci in svizci. Sprednji nožici si mane, med njiju stisne glavo, jo premetava in masira kot da bi sejala moko. Z zadnjima nožicama si gladi krila. To dela dolgo, skoraj tako, da postaneta gladki. Čista in urejena se odloči, da bo postala alpinist. Toda kje? Nič ni boljšega kot okensko steklo. Počasi in potrpežljivo se vzpenja po njem. Za trenutek si želi postati pilot, a spolzko steklo ni vzletna steza, spodrsne ji in spet je na začetku. Pet ali šest poizkusov je zanjo premalo, zato poskuša še večkrat. Že se ji iz izkušenj posreči prilesti prav do vrha, pa se sama sebi zdi preumazana, zato se še malce pod vrhom na hitro ureja. Krilca, glavo, noge, vse hoče očistiti naenkrat. Na dveh nogah pa vendar ne more stati. To se zazdi tudi njej, počasi izgubi ravnotežje in omahne nazaj v globino. Ker pa ima krila, med potjo v pogubo vzleti, iz jeze ter sovraštva pa se znaša še nad nami. Mnogokrat pa to igro poplača z življenjem.

EMA

*Prijel si me za roko
in ponesel s seboj.
Pobožal si me nežno,
omamljal me tvoj sladki je opoj.*

*Obetal si mi mnogo
in obljubljal marsikaj,
a vse postalo je prekleto togo,
tistih sanj nikoli več ne bo nazaj.*

*Vseskozi si bil ti.
Najprej preprost in nagajiv.
Nisem vedela, kdo si,
ko si oblastno usodo delil.*

*Bil si ti,
ko me je zbedel trnov cvet,
in bil si ti,
ko te je klel ves svet.*

*Bil si ti,
tebi so laskali,
in bil si ti,
tebe so občudovali.*

*Bil si ti,
trd in nesramno krivičen,
a vendar, bil si ti
tako, tako zelo mičen.*

*Tudi to si bil ti
— bol in trpljenje.
In zdaj vem
— imenuješ se ŽIVLJENJE.*

Lunina noč

*Ko se stemni,
ko dan zaspi,
luna zemljo osvetli.*

*Takrat ima vsaka stvar dvojno podobo,
ki človeka plaši,
dokler ne odkrije moči strašne noči.*

*A vseeno je lunina noč najbolj mična
za vse pare, za zaljubljene glave,
ko v jezeru ogleduje se okroglična gospodična.*

*A kakor vsak lep dogodek, ki mine,
lunina noč utone v spomine.*

Dunja

Balada o ljubezni

*Bilo je nekoč, nekoč davno že,
ko sta se dva ljubila.
In bil je nekdo, oh, davno je to,
ki ga je ta ljubezen ubila.
Ne, ni verjel, da laži so,
kar govorile so nje oči.
Ne, ni verjel, da ni resnica,
kar nje jezik govori.
Bila mu je vse: življenje, cvetlica,
up in veselje.
A on je bil njej le bežen trenutek.
Trenutek, ki mine in gre v spomine,
tako hitro, kakor se dan zamenja
z nočjo.
Vzklilo je steblo, krhko, na eni strani velo.
Ni moglo živeti, kakor tudi tisti ne,
ki je zaradi tega moral umreti.
Bilo je nekoč. Nekoč davno že,
ko sta se dva ljubila.
In bil je nekdo, ah, davno je to,
ki ga je ta ljubezen ubila.*

Rosana

Bil si ti

Ljubezen je...

*Ljubezen je cvet,
ki se razcveti v sreči.
Ljubezen je cvet,
ki ovne v nesreči.*

*Ljubezen je ogenj,
ki žari v srcu.
Ljubezen je ogenj,
ki ugasne v duši.*

*Ljubezen je pesem,
ki jo pozna vsak poet.
Ljubezen je pesem,
ki se rodi in izgine v svet.*

*Ljubezen je hrepenenje,
hrepenenje v srcu,
ljubezen je hrepenenje,
hrepenenje v duši.*

Adrijana

Hajdeja

Mladi pred poklicno odločitvijo

Odločila sta se za vojaški poklic

V teh dneh se mladi širom po Sloveniji odločajo, kam po končani osnovni šoli. Mnogo želja je, možnosti pa najbrž ne tako neizčrpnih kot bi se na prvi pogled zdelo.

Iz številnih poklicnih namer smo za današnji pogovor izbrali dva učenca iz OŠ Dušan Kveder — Tomaž Litijski, ki se nameravata po končani osnovni šoli izšolati za vojaški poklic. Tole sta nam povedala:

Edin Hasanagić: »Rojen sem v Sisku, v Sloveniji živim od drugega leta. Sem v povprečju dober učenec. Najraje imam tehnični pouk. Zelo rad tudi prebiram vojaške revije Našo obrambo, Front, Krila, Aerosvet. Ob tem sem se tudi navdušil za vojaški poklic. S tem se strinjata tudi oče in mati. Najprej se nameravam vpisati v srednjo vojaško šolo Franc Rozman — Stane, potem pa se bom vpisal na kakšno akademijo tehnične smeri. Opravil sem že zdravniški pregled, za rezultate pa bom izvedel po 25. maju. Pogoji za vpis je bil najmanj dober uspeh, moraš biti zdrav in ne smeš biti kaznovan ali v

postopku.

Če ne bom sprejet, mi bo hudo, kajti za ta poklic sem se odločil iz čistega veselja. No, seveda se zato ne bo podrl svet, želel pa bi, da se mi izpolni ta želja.«

Denis Bric: »Že od nekdaj sem si želel, da bi bil letalec, da bi letel. Če pa že to ne, pa da bi vsaj bil blizu letal. Morda kot mehanik, navigator. Pa tudi uniforma mi je že od malega všeč. Spominjam se raznih napetih dogodivščin, ki mi jih je o vojaškem življenju pripovedoval stari oče. O bitkah, ki jih je bojeval kot partizan. Kako sem ga z zanimanjem poslušal. Bil sem na zdravniškem pregledu, za rezultate bom izvedel kasneje.

Edin Hasanagić

Denis Bric

Upam, da se bom lahko vpisal na srednjo vojaško šolo v Rajlovcu. Pogoji so kar ostri. Poleg najmanj dobrega uspeha moraš biti tudi pri fiziki, kemiji in matematiki ocenjen najmanj z oceno tri.

Če sedaj ne bi uspel, bi se vpisal

v Ljubljani na srednjo tehnično, kasneje pa bi zopet poskušal s prešolanjem. Lahko pa bi ostal v vojski tudi po odsluženju vojaškega roka.«

J. S., foto: GO

Prvo zasavsko in tretje občinsko plesno prvenstvo

V nedeljo, 24. aprila 1988, je v Kresnicah potekalo 1. uradno zasavsko in že tretje po vrsti občinsko plesno prvenstvo v družabnih in popularnih plesih.

Omenjena prireditev je bila namenjena predvsem popularizaciji in širjenju plesne kulture med ljudmi, zato so lahko nastopili vsi amaterji in tečajniki, ki so obiskovali različne vrste in stopnje plesnih tečajev z območja litijske in ostalih treh zasavskih občin. Kategoriziranim plesalcem in plesnim učiteljem tokrat nismo dovolili nastopiti, saj zanje že obstaja izdelan sistem tekmovanja v slovenskem in državnem merilu. Tako pa smo bili v Litiji med prvimi, kjer smo organizirali prav tekmovanje za amaterske plesalce. Z dveh uspešno izvedenih občinskih prvenstev smo obogatili z izkušnjami, letos razširili to tekmovanje še v zasavskem merilu, in tudi tokrat ocenjujemo, da uspešno.

Seveda brez nekaterih napak in pomanjkljivosti tudi pri takih prireditvah ne gre. V prihodnje bomo morali tekmovanja razdeliti še na več starostnih kategorij, zlasti v popularnih plesih, kjer morajo predvsem otroci dobiti svoj tekmovalni razred.

Prireditev, ki je letos trajala kar dobre tri ure, pa bo potrebno razdeliti vsaj v dva dela in po možnosti tudi v dva različna kraja.

V nabit polni dvorani in v pravem tekmovalnem vzdušju, zlasti med najmlajšimi, je nastopilo preko sto tekmovalcev različnih starosti, od pionirjev in osnovnošolcev, mladincev in članov do veteranov; prireditev pa so s svojim programom popestrile tudi plesalke Plesne skupine Rondo iz Jevnice.

Organizatorja plesnega prvenstva,

KUD Kresnice in Odbor za plesno dejavnost pri ZKO Litija, sta za vse nastopajoče pripravila lična priznanja za sodelovanje, najboljšim plesalcem in plesnim parom pa so bila podeljena tudi posebna priznanja.

Rezultati tekmovanja po posameznih plesnih zvrsteh in starostnih kategorijah:

I. DRUŽABNI PLESI:

- pionirji (7—13 let): Hrastelj Mojca in Rožanec Manca (Kresnice)
- mladinci (14—20 let): Kos Mito in Dobravec Polona (Litija)
- člani (21—36 let): Avbelj Jakob in Osolnik Vida (Vače)
- veterani (nad 36 let): Pavlič Toni in Mohar Ana (Litija)

II. POPULARNI PLESI:

- break dance: Benedik Dejan (Trbovlje)
- electric boogie: Perko Jernej (Trbovlje)
- disco ples: Lovše Nataša (Jevnica)
- rock and roll:
- mlajši od 15 let: Andlovec Mitja in Mežnar Milojka (Litija)
- starejši od 15 let: Božič Tomaž in Bohorč Aleksander (Trbovlje)
- step: Lovše Nataša (Jevnica)

In čeprav šele na koncu, pa vendarle od srca, se gre zahvaliti še domačinom iz Kresnic in vsem tistim, ki so s svojo požrtvovalnostjo in dobro voljo prispevali k uspehi organizaciji in izvedbi prireditve. Celotno prireditev smo posneli, video posnetke pa je mogoče naročiti pri ZKO Litija.

Igor Parkelj

Adijo Špela

Takšen je naslov nove plošče in kasete novogoriškega ansambla Big Ben, ki je 8. aprila gostoval v Litiji. Namen koncerta v dvorani na Stavbah, ki je bil organiziran kot uvod v letošnjo Litijsko pomlad, je bil predstaviti obiskovalcem deset novih skladb z že omenjene plošče.

Po končanem koncertu sem prosila vodjo skupine Janeza Rijavca-Giannija, da mi je povedal nekaj o nastanku, delovanju in sestavi Big Bena, o njegovih gostovanjih itd. Najin pogovor je stekel nekako takole:

— Kdaj in kako je nastal ansambel Big Ben?

Gianni: Big Ben je nastal pred štirimi leti, ko sem se vrnil iz JLA. Naš prvi uspeh je bila skladba Hči ravnatelja, ki je zmagala na lokalnem tekmovanju v Novi Gorici. Ta uspeh nam je dal novih vzpodbud in že naslednje leto smo slavili na Pop delavnici z Matejo, ki je odšla v Afriko. Jeseni istega leta (1986) je izšla naša prva plošča Lep pozdrav, čao, Mateja, na kateri je med drugimi tudi uspešnica z naslovom Za mano še jokala boš. Skladba z jugoslovanskega tekmovanja za PESEM EVROVIZIJE Moja Mari je posneta na drugi plošči Mladost je ljubezen, ki je izšla junija lani. O tem, da nas je poslušalstvo sprejelo, ni dvoma, saj je bila vsaka od obeh plošč prodana v 40.000 izvodih. Tudi naša tretja plošča Adijo Špela uspeva, saj je bilo do sedaj prodanih že 25.000 izvodov. Sponzor pri tej plošči je letalska organizacija JAT, ki nam je omogočila potovanje v London, kjer smo posneli reklamni spot.

— Big Ben je znamenita londonska ura. Kako ste prišli na idejo, da bi se tako imenoval tudi vaš ansambel?

Gianni: V naši družbi imamo nekoča, ki veliko potuje, in nekoč je prinesel iz Londona takšno uro. Ko smo ustanavljali ansambel, smo se odločili za ime po tej uri, torej za Big Ben.

— Zasedba se je skozi čas spreminjala. Kdo sestavlja Big Ben?

Gianni: Ja, res je. Od začetka našega delovanja do danes se je članstvo spreminjalo. Od prve zasedbe sva ostala samo midva z Vladimirjem Čadežem (klaviature). Ostali člani v sedanji zasedbi so še: Bor Zuljan (kitara), Etbin Tutta (bas), Carlos Valderrama (bobni) iz Čila in muca, naša maskota.

— Kaj pa Matjaž?

Gianni: Ne, štiriletni Matjaž, mali Bigbenček mu pravimo, ni član skupine. On je samo gost na plošči in zamenjuje maskoto muco, čeprav se Caty še ne bo odpovala svojem poslanstvu.

— O popularnosti skupine sva že govorila. Sklepam, da imate veliko oboževalk. Kako je s pošto?

Gianni: Res, dobivamo veliko pisem. To so predvsem prošnje za sliko in podpise. Ampak, ker nihče ne zmore vsega, tudi mi ne moremo odgovoriti na vsa pisma.

— Večino tekstov si napisal ti. Skupaj z glasbo zvenijo zelo prepričljivo, kot da so nastali po resničnih dogodkih. Kako je s tem?

Gianni: Glasbo in tekste pišem v večini sam. Najprej glasbo in nato tekst. Pišem po resničnih dogodkih, le da spremenim ime dekleta. Mateja, ta je popolnoma resnična.

— Veliko ste nastopali po Sloveniji. Kaj pa zunaj naših meja?

Gianni: Na Koroškem in v Italiji. Letos poleti gremo za dva meseca v Avstralijo.

Pohorje express v Litiji

Že v prejšnji številki Glasila občanov smo vas obvestili, da Center interesnih dejavnosti mladih Litija v okviru prireditve Litijske pomladi organizira koncert skupine POHORJE EXPRESS. Na koncertu, ki bo v petek, 27. maja, ob 20. uri v dvorani na Stavbah v Litiji, bodo predstavili več kot trideset skladb country glasbe, ki postaja tudi pri nas vedno bolj priljubljena za stare in mlade.

Koncert bo trajal poldrugo uro in organizator obljublja, da ne bo tako kratek, kot je bil koncert skupine Bing Ben v začetku aprila. Žal tudi glasbene skupine včasih gledajo predvsem na zaslužek, ne pa na zadovoljitev poslušalcev. Ob vsem tem pa je treba dodati, da je imel organizator ob aprilskem koncertu več kot 300 tisoč dinarjev izgube.

Koncert Pohorja express bo vsekakor posebno doživetje v Litiji, saj s svojo glasbo ne zaostaja za nekoliko bolj znano skupino Plava trava zaborava, kot čistokrvni Štajerci pa bodo tudi znali narediti pravo vzdušje v dvorani. Karte so v prodaji v knjigarni DZS v Litiji in eno uro pred koncertom pri blagajni dvorane na Stavbah.

Rudi Bregar

Muca Caty, maskota skupine Big Ben.

— Ko ste takole potovali, se vam je gotovo veliko zanimivega pripetilo...

Gianni: O, marsikaj smo že doživeli. Nekoč, bilo je pozimi, ne vem koliko stopinj pod ničlo, nekje na Štajerskem, smo peščili 10 km... Kar zazebe me, če se spomnim.

— Preden končava najin pogovor,

bi te vprašala, kakšno je tvoje sporočilo bralcem Glasila občanov.

Gianni: Ja, napiši, da želim vsem bralcem Glasila občanov lepo pomlad in veliko ljubezni.

— Hvala za pogovor in srečno pot v Avstralijo in nazaj.

Gianni: Hvala.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

ANTONA LEKANA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sočustvovali z nami. Lepa hvala tudi zdravstvenemu osebju, pevcem, trobentaču in govorniku za poslovilne besede.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica

ANTONA DOBLEKARJA po domače Medvedovega ata iz Račice 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, izrekli ustno ali pisno sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred, KS Velika Štanga, govorniku za poslovilne besede in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

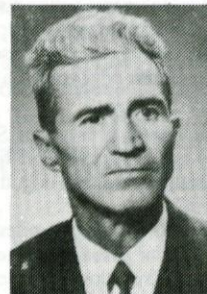
ZAHVALA

Ob prerani izgubi
ljubljenega moža

MARJANA BREZNIKARJA iz Šmartna

se zahvaljujem vsem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani in me tolažili v moji neizmerni bolečini. Predvsem se zahvaljujem gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in tovarišu Jesenšku, ki se je v imenu Obrtnega združenja Litija, KS Šmarno in borcev še zadnjič poslovil od mojega moža.

Žalujoči: žena Vera v imenu ostalega sorodstva

ZAHVALA

Ob smrti

FRANCA ABULNARJA iz Moravske gore, Gabrovka, borca Gubčeve brigade (od leta 1942)

gasilskemu društvu Gabrovka za pomoč pri pogrebu, moškemu pevskemu zboru iz Gabrovke za zapete žalostinke, Stanetu Mikliču za poslovilne besede, sosedom in prijateljem za pomoč in cvetje in g. župniku za opravljen obred 4. aprila 1988.

Žalujoči: žena Lojzka, otroci Franc, Tončka, Lojzka, Mici, Martina, Andreja in Mojca.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FILIPA POGLAJNA iz Zg. Jablanice 10

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Domu Tisje za nego v njegovih zadnjih dneh. Hvala tudi pevcem, govorniku za poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Mimi, hčere z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dobrega očeta, starega očeta in brata

KARLA JURJEVCA iz Vač 18

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom, ki ste nam bili v pomoč in oporo in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo duhovnikom za lepo opravljen obred in lepe poslovilne besede, cerkvenemu pevskemu zboru in moškemu pevskemu zboru KUD Lipa Vače za lepo petje, gasilcem GD Vače, pogrebcom ter vsem govornikom za poslovilne besede. Žalujoči: sinovi in hčere z družinami in sestra Marija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ANTONA VOZLA iz Sp. Loga 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč v težkih trenutkih, za ustne in pisne izreze sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala LD Litija in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Dolarjeve — Bolskarjeve mame ni več

jenega dne, za katerega je šlo, pri njej na domu. Z Miho je imela prijateljstvo tudi v kasnejših letih, saj se je pri njih večkrat oglasil, pa tudi iz Francije jim je pisaril.

Bolskarjeva sta se opredelila za odpor proti okupatorju. Pri njih je bil prvi sestanek OF že januarja 1942, na katerem so bili nekateri vaščani in Gorjanci, imela pa sta ga pok. Leopold Eberl-Jamski in Jože Gričar-Metod. Ves čas sta gromito podpirala naš boj. Pomembno je povedati, da se je na Dol od jeseni l. 1944 do osvoboditve zadrževala v izseljeni hiši Komarjevih družina dr. Dolanca — Boštjana in z njo mama Šentjurčevih. Takrat je Dolarjeva mama kuhala za ranjenega zdravnika, žena Marjanca pa mu je nosila, če je bilo to mogoče, enkrat na dan hrano v mali kanglici v gozd, kjer se je zdravil v zemljanki, ki jo je zanj pripravil Ferdinand Bolskar.

Dolarjeva sta praznovala pred dvema letoma zlato poroko, vendar se je čas tako hitro odmikal, da nisem utegnil napisati članka.

Vse življenje je bila pokojnica zelo živahna. Zadnja leta vseh 50 let, ko sem jo obiskoval, pa je bila zelo potrta, potrta zato, ker je preminila mlada hčerka. Verjetno, da ji je tudi to skrajšalo življenje za nekaj let.

Za aktivno sodelovanje med vojno in po njej je Dolarjeva družina pred leti prejela posebno družinsko priznanje od bivšega okrožnega odbora OF za litijsko okrožje, katerega je podelila Občinska konferenca SZDL Litija.

Dolarjeve mame ni več. Ostal pa nam bo spomin.

Milan Garantini

Na obronku krajevne skupnosti Vače je zaselek s 5 hišami, kjer živijo v slogi sosede vasice Dol, ki spada že pod krajevno skupnost Peče, vendar pa so vaščani vezani na Vače, kjer je njih župnija, šola, pošta in trgovina, pa tudi kulturno življenje se je nekoč porajalo na Vačah in se še danes. Pred vojno pa so bili tudi vaški občani.

Tako je Dolarjeva mama pustila v tej krajevni skupnosti večji del svojega življenja in končno našla tudi večni mir na vaškem pokopališču 6. aprila t.l.

Dolarjeva mama se je rodila l. 1905 v Podgorici pri Pečah, po domače pri Kobiljškju. Imela je osmero brato in sester. V omenjeno vas se je poročila leta 1935 ali 1936 z Ferdinandom Bolskarjem.

V zakonu se jima je rodilo nekaj potomcev. Svoj dom oz. kmetijo sta lepo vzdrževala. Tudi v času svetovne gospodarske krize v letih od 1930 do 1940 nista zabredla v kmečke dolgove, kar se je zgodilo z večino kmetij.

Bila sta narodno zavedna, saj je imela Marija že od svojega dekliškega doma zveze z zagorskimi knapi. Omenja jo tudi pokojni Miha Marinko v svoji knjigi *Moji spomini*, da ga je zagotovo rešila pred aretacijo s potrditvijo, da je bil omen-

INOVACIJE

Društvo invalidov Litija posreduje vsem občanom občine Litija razpis nagrad za inovacije na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov.

Sklad za nagrajevanje inovacij na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov pri Skupnosti socialnega varstva Slovenije objavlja na podlagi samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in delu sklada.

1.

V letu 1988 bo podeljenih pet nagrad. Nagrajeni bodo najuspešnejši izumi, tehnične in druge izboljšave na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov, ki bodo v razpisnem roku predložene skladu.

2.

Sklad je bil ustanovljen z namenom, da bi spodbujal inovacijsko delo in podpiral prizadevanja posameznikov ali avtorskih skupin, ki bi z izumi, tehničnimi in drugimi izboljšavami prilagajali invalidnim osebam delovne razmere, delovna orodja, bilance razmer, predmete vsakdanje rabe oziroma uvajali inovacije na področju aktivnega varstva invalidov.

3.

v razpisu lahko sodeluje vsak državljan SFRJ, ki predloži skladu dokazila o svojem izumu, tehnični ali drugi izboljšavi in dokaže, da gre za izvirno novo napravo, za izboljšavo določene naprave, stroja, predmeta vsakdanje rabe oziroma prilagoditev le-teh posameznim vrstam invalidov ali za inovacije na področju izvirnih metod dela z invalidi. Sodeluje lahko tudi skupina avtorjev.

4.

Predlogu za nagrado mora biti priložena tehnična dokumentacija, opis naprave, potrebne skice, fotografije ali modeli. Priložen mora biti tudi opis delovanja in obrazložitev, v čemer je inovacija koristnejša in boljša od dosedanjih rešitev.

5.

O predlogih za nagrade sklada bodo odločale posebne strokovne komisije, ki jih bo imenoval odbor ustanoviteljev sklada in v katerih bodo znani strokovnjaki za posamezna področja, kamor sodijo predlogi.

6.

Nagrade pomenijo družbeno priznanje. Avtorske pravice so v celoti pridržane avtorju. Sklad pa si bo prizadeval, da bi vse inovacije, ki bodo predložene, tudi resnično našle svoje mesto v življenju in delu invalidov. Višina nagrade v letu 1988 bo znašala dva povprečna mesečna čista osebna dohodka na zaposlenega v Sloveniji v letu 1988.

7.

Javna podelitev nagrad bo ob 1. maju 1989. leta na seji odbora ustanoviteljev sklada.

8.

Predlog je treba poslati najkasneje do vključno 30. novembra 1988 na naslov: Sklad za inovacije na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov pri Skupnosti socialnega varstva Slovenije, Ljubljana, Kidričeva 5.

Za društvo invalidov Litija
Brane Groznik

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V mesecu aprilu se je v občini Litija rodilo 13 dečkov in 13 deklic. Na Dvoru pri Bogenšperku se je poročilo 48 parov, med njimi:

Kropivšek Karlo, študent z Izlak, in Juvan Mojca, študentka z Izlak, Grden Janez, orodjar z Izlak, in Knez Nevenka, vzgojiteljica iz Šemnika, Ivšek Jože, rudarski tehnik iz Trbovelj, in Rak Zdenka, bančna uslužbenka iz Hrastnika, Kralj Miran, finomehanik iz Litije, in Golob Cirila, PTT prometnik iz Litije, Trampuš Marko, obrtnik iz Mengša, in Ravnikar Miroslava, referentka iz Domžal, Resnik Viktor, prodajalec iz Tlake, in Juvan Magdalena, kuharica iz Zgornjega Hotiča, Janković Vladimir, referent iz Ljubljane, in Drogenik Andreja, dipl. ekonomistka iz Ljubljane, Hribar Marko, monter ogrevalnih naprav z Izlak, in Puh Vesna, delavka z Izlak, Kranjc Franc, električar iz Kisovca, in Drolc Dunja, prodajalka iz Zagorja ob Savi, Gorišek Rafael, strojevodja iz Pokleka nad Branco, in Hribar Majda, uslužbenka iz Radeč, Pogačar Janez, mizar iz Blagovice, in Strmljan Julijana, kuharica z Izlak, Šalamon Matej, strojni ključavničar iz Zagorja ob Savi, in Vrtačnik Martina, kontrolorka iz Podkuma, Brajer Janez, avtomehanik z Mirne, in Marinčič Jožica, planerka iz Breze, Kos Marko, tehnični kontrolor iz Odrge, in Bobnar Zvonka, delavka iz Rdečega kala, Jošt Samo, kemijski procesničar iz Loga pri Hrastniku, in Strgaršek Miriam, tekstilni konfekcionar iz Loga pri Hrastniku, Ostrež Darko, strugar iz Veličega Vrha, in Rokavec Vida, kemijski laborant iz Jevnice, Knez Mirko, strugar iz Lupinice, in Jurič Marija, delavka iz Male Kostrevnice, Jekler Matevž, ključavničar iz Ljubljane, in Bergant Mateja, vzgojiteljica iz Ljubljane, Plahuta Stanislav, miličnik iz Portoroža, in Terzić Vesna, uslužbenka iz Zidanegega mosta, Parkelj Miran, mizar iz Jevnice, in Kurent Marija, delavka iz Vnajnarj, Bečaj Francišek, transportni komercialist iz Mengša, in Verbič Rozalija, knjigovodja iz Mengša, Žibert Bojan, ključavničar iz Trbovelj, in Skrinar Nevenka, knjigovodja iz Trbovelj, Pintar Marko, pilot iz Kranja, in Slana Barbara, stvarredesa iz Ljubljane, Grošičar Zvonko, mesar iz Litije, in Hauptman Vera, prodajalka iz Gradiških Laz, Selan Andrej, elektrotehnik iz Grosupljega, in Drobnič Dobruška, finomehanik iz Ponove vasi, Miljuš Sašo, dipl. ekonomist iz Maribora, in Zaletel Mateja, dipl. ekonomistka iz Maribora, Mirmik Matjaž, operater AOP iz Ljubljane, in Letnar Maja, gospodinja iz Ljubljane, Gospeti Aleš, avtoličar iz Ribč, in Mihelčič Jana, vzgojiteljica iz Dolskega, Bukovec Andrej, mizar iz Vrhovske vasi, in Lamovšek Bernarda, medicinska sestra iz Črnega potoka, Mešiček Jože, zlatar iz Trbovelj, in Hribar Marjetka, knjigovodja iz Trbovelj, Šuligoj Damijan, električar iz Kanala, in Drnovšek Tanja, fotograf iz Trbovelj, Benko Benjamin, bačni delavec iz Zagorja ob Savi, in Crnomarkovič Sonja, bančna delavka iz Trbovelj, Hočevar Igor, strojni tehnik iz Pijavice, in Marinčič Marjeta, administratorica iz Rožnega vrha, Vručinič Vaso, upokojenec iz Beograda, in Strnad Marija, delavka iz Litije, Vozel Srečko, ključavničar s Polšnika, in Povše Milena, delavka s Polšnika, Anžlovar Vladimir, ing. strojništva iz Goljeka, in Erbežnik Veronika, dipl. ekonomistka iz Novega mesta, Kos Bojan, študent iz Mokronoga, in Simončič Maja, pripravnica iz Mokronoga, Povše Pavel, ključavničar z Dol pri Litiji, in Oblak Valentina, kmetijski tehnik iz Črnuč, Bevc Ervin, delavec z Mirne, in Račič Sonja, študentka iz Trebnjega, Starič Marjan, študent iz Velike Loke, in Ozimek Betka, študentka iz Odrge, Krnc Anton, ključavničar iz Kostanjevice, in Rugelj Anica, strojni tehnik iz Okroga, Klančičar Ivan, delavec iz Zagorja ob Savi, in Kotnik Antonija, delavka iz Trebnjega.

Umrli v mesecu aprilu:

Žlogar Stanislav, 66 let, iz Leskovice, Lambergar Marija, 74 let, z Brega pri Litiji, Mandelj Karol, 87 let, iz Javorja, Vozel Anton, 64 let, iz Spodnjega Loga 5, Končar Franciška, 84 let, iz Spodnjega Hotiča, Mandriera Katarina, 94 let, iz Praprošč, Stare Franciška, 83 let, iz Selška, Jurjevec Karol, 75 let, z Vač, Širca Marija, 75 let, iz Šmartna pri Litiji, Bučar Janez, 53 let, iz Ščita, Golob Alojzij, 81 let, iz Primskovega, Poglajen Filip, 79 let, iz Zgornje Jablanice, Štrus Alojzij, 85 let, iz Bitič, Borišek Marija, 79 let, iz Stranskega Vrha, Šubic Jože, 56 let, iz Beograda, Kotlušek Marija, 76 let, iz Ljubljane, umrla v Črnem potoku, Rozman Angela, 83 let, iz Ljubljane, umrla v Črnem potoku, Grošelj Anton, 63 let, iz Sel pri Sobračah, Abulnar Francišek, 65 let, iz Moravske Gore.

Jelka Bric

Zlatoporočenca

20. februarja 1988 sta si na gradu Bogenšperk ponovno obljubila zvestobo zlatoporočenca Franc in Rozalija Grošičar iz Gradišč pri Litiji. Prvič sta stopila pred matičarja 21. februarja 1938 v Gabrovki pri Litiji. Iskreno čestitamolo!

Foto: Zofka

DOM »TISJE«

ŠMARTNO PRI LITJI

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

— medicinskih sester

2 delavki

Pogoj: končana srednja šola za medicinske sestre — V. stopnja
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Dom »Tisje« Šmartno pri Litiji, komisiji za delovna razmerja.

Udeležencem akcije ZTKO Litija ZDRAVO

Udeleženci akcije ZTKO Litija ZDRAVO bodo lahko nalogo iz hoje opravili v soboto, 28. maja 1988, in sicer z organiziranim pohodom na Janče na proslavo II. grupe odredov. Odhod bo ob 7.30 izpred spomenika NOB v Litiji. Žig in kartonček bodo dobili na vrhu.

Čas zorenja

Kot sin siromašne vdove, ki jo v Litiji poznajo pod imenom Francka, nisem imel kaj prida življenjskih pogojev, zato sem že v zgodnji mladosti občutil razliko med bogatini in reveži. Mama se je sicer na vse načine trudila, da z bratom ne bi bila lačna, pa sem kljub temu občutil pomanjkanje. Posebno mi je bilo težko, ker nisem mogel zadostiti svojim željam po študiju, kajti za šolanje ni bilo denarja. Tako se je dvom v pravičnost režima, ki je vladal v bivši Jugoslaviji, z dneva v dan večal. Nisem mogel razumeti, kako lahko nekateri žive v izobilju, drugi pa se morajo pošteno truditi, da se lahko preživijo. Ko nam je nacistična Nemčija napovedala vojno, sem kljub dvomu v poštenost vladajočih hotel pošteno opraviti vojo dolžnost in se pridružiti branilcem domovine. Pred odhodom na svoje zborni mesto v Zagreb sem na železniški postaji srečal Dareta, sina litijskega lekarnarja, ki se je posmehoval moji vestnosti, češ da je vsak odpor brez haska in da je le vprašanje časa, kdaj nas bo Hitler »osvobodil«. No, ni me prepričal, saj v svoji domovinski gorečnosti nisem mogel verjeti, da bi bilo to tako enostavno, saj so o borbenosti in o junaštvi naše vojske govorili in pisali vedno pohvalno. Preden pa sem prišel do svoje vojaške enote, pa sem moral spoznati, kako prav je imel Dare. Zaradi korumpiranosti režima je namreč imela peta kolona lahko delo. Razpredla je svoje mreže tudi v vojski, med poveljujočimi kakor tudi med vojaki, kajti povsod je bilo čutili malodušnost do odpora in disciplina je bila na psu, kot se reče. Vse to pa je nujno vodilo k tako neslavnemu koncu, kot je bil razpad bivše armade in z njo vred tudi države. Počutil sem se kot pretepen pes, ko sem se vračal domov, in zanimivo je, da me je Dare

spet pričakal na vogalu lekarne. »Zdaj se bodo začeli drugačni časi,« mi je porogljivo dejal. In res so se. Vsaj na samem začetku okupacije se mi je zdelo, da je njihov režim boljši in da bo delitev dobrin pravičnejša.

Vsi smo dobili kartice za prehrano in vsi, brez razlik, smo morali čakati v vrstah (vsaj na videz je bilo brez razlik). Zdelo se mi je, da je tako prav in da smo končno le vsi izenačeni. Ko se je neki dan razvedelo, da mislijo Litijo zasesti Italijani, smo javno začeli protestirati in nekaj najbolj »ogorčenih« se nas je odločilo, da raje odpotujemo v notranjost rajha, kot da bi prenašali »polentarje«. Res, da jih nismo marali, ampak glavni vzrok naše odločitve je bila govornica, da bodo vse mlade mobilizirali in poslali v Abesinijo.

»Ne, tega pa že ne,« smo rekli in zjutraj se nas je nekaj zbralo na litijski postaji s kovčki. Edo Semenič, Milan Tišler in jaz smo se odločili, da gremo skupaj na Koroško. Mene je spremljala tudi moja žena Frančiška in njej se moram zahvaliti, da nas niso že med potjo polovili in odposlali v taborišča, ker smo brez znanja nemščine in brez potrebnih listin tako brezglašvo potovali po okupirani deželi. Železniške proge so bile že delno porušene, zato smo morali hoditi peš čez hribe in doline, da smo prišli do Dravograda in naprej čez bivšo mejo. V Wolfsbergu

smo se ločili, ker sta bila Edo in Milan namenjena v Essen, jaz pa sem ostal pri ženinem stricu. Ta pa je bil zaveden Slovenec in mi je takoj začel peti »levite«, češ da še ne vem, kaj je nacizem in da bom že spoznal njihove dobrote. Rekel mi je tudi, da vojska še ni končana in da se bo vse obrnilo, ko bo »medved prišel iz brloga«. S tem je seveda mislil na rusko armado in njene zavznike. Nisem mu kaj dosti verjel, zato sem se z njegovo pomočjo zaposlil v neki tovarni pohištva. Šele tam se mi je začelo svitati, ko sem prišel v stik z raznimi delavci različnih narodnosti. V enem mesecu sem zvedel, kar precej o Hitlerjevi navidezni delavski zmagi v Nemčiji in Avstriji, o njegovi zavojevalni pohlepnosti, rasistični politiki, o preganjanju Židov in o taboriščih, skratka, obzorje se mi je kaj hitro razširilo.

Tudi na lastni koži sem občutil, da kot Slovenec nisem zaželen pri vodstvu tovarne, kar se je odražalo tudi pri zaslužku. Po enem mesecu se mi je vse skupaj uprl in brez odpovedi sem spet pobegnil nazaj v Litijo. Zanimivo je, da sva se istega dne z istim vlakom vrnila dva »begunca« in si na litijski postaji prisrčno segla v roke. To je bil Edo Semenič, ki se je, kot je sam dejal, do sitega najedel okupatorjevega režima. Naslednjega dne sva se oba spet znašla v mizarski delavnici pri Kunstlerju. In takrat, jeseni 1942.

leta, se je zame pravzaprav šele vojna zečela. Odpor proti okupatorju, ki se je v meni že precej časa nabiral, je začel dobivati zdaj bolj akcijske oblike. Sprva so bile resda bolj plahe, potem pa vedno smelejše. Vedel sem že za skrito orožje na Kunstlerjevi žagi, ki je bilo namenjeno »gošarjem«, vedel za nekakšne peklenške stroje, ki so jih montirali v naši delavnici in so bili namenjeni nemškim žandarjem, skratka, vključil sem se v tok dogajanja. Dobro se spominjam dneva, ki je bil zame odločilnega pomena. Na litijsko občino je prišel poziv, ki ga je poslala SS komanda iz Kamnika. Razglasili so, da se moramo javiti na občini kot nekakšni prostovoljci za v nemško vojsko. Nekaj mladih Litijanov se nas je zbralo na hribu, od koder smo lahko videli prostor pred občino, in čakalo od jutra do večera, ko naj bi bil popis končan. Videli smo le dva starejša možakarja, ki sta proti večeru izginila za občinskimi vrati. Veseli smo bili, da je naša akcija prepričevanja proti prijavljanju uspela in da si okupator z nami ne bo mogel pomagati. Ta pa je imel seveda svoje načrte. Ker ni bilo prostovoljcev, se je spet znašel Brillijev Dare, ki je kot vnet pristaš novega režima enostavno izbral celo vrsto ljudi, ki so mu bili pogodu, in nas prijavil kot prostovoljce. Zato smo začeli dobivati obvestila, naj se tega in tega dne zglasimo na SS komandi v Kamniku. Fantje smo se seveda takoj med seboj pomenili. Tako smo se v začetku februarja 1943 odpravili Gustelj Šmejč, neki krojač, ki se je učil pri Knolu in jaz, da bi se kot prostovoljci priključili, seveda, partizanom. Odšli smo v neko hišo na Konju pri Hotiču, od tam pa v Zasavski bataljon ter se tako pridružili borcem za svobodo.

Nace Simončič

Uspešen 10. jubilejni tek na Petelinjek

27. aprila 1988 je športno društvo Presad Gabrovka izvedlo v lepem in sončnem vremenu že 10. tek na Petelinjek v počastitev krajevnega praznika. Udeležba je bila rekordna. Največ je teklo moških v kategoriji od 30 do 45 let. Veliko je bilo tudi pionirjev. Število tekmovalcev se je v primerjavi s prejšnjimi leti podvojilo. To pa predvsem zaradi dobre izbire termina tekmovanja, odlične obveščeniosti in vpisa tekmovanja v Koledar množičnih tekmovanj v Sloveniji za leto 1988.

Veliko zanimanja je bilo tudi za sodelovanje v občinskem tekmovanju za lovniko ZDRAVO. Poleg domačih tekmovalcev se je zanjo prijavilo tudi več tekmovalcev iz drugih občin.

Ob progi in na cilju so tekmovalce pozdravljali in jih bodrili številni krajanjani.

Prvi trije tekmovalci in tekmovalke so prejeli medalje, četrtri in predzadnji pa praktične nagrade, ki jih je prispeval pokrovitelj teka HP — KZ Presad Gabrovka. Za tak način nagrajevanja smo se odločili, da bi stimulirali večjo udeležbo in ne le kvaliteto.

Rezultati teka:

PIONIRKE:	letnik 1973 in mlajše, 1 km
	1. mesto: Grm Sonja — ŠSD Presad Gabrovka
	2. mesto: Zidar Berta — ŠSD Presad Gabrovka
	3. mesto: Pavlin Boštjana — ŠSD Presad Gabrovka
PIONIRJI:	letnik 1973 in mlajši, 2 km
	1. mesto: RUS Luka — Rudar Trbovlje
	2. mesto: Tovornik Jure — Rudar Trbovlje

ČLANICE:	3. mesto: Zavrl Franci — Presad Gabrovka letnik 1972 do 1958, 7 km
	1. mesto: Antonin Ada — AK Kamnik
	2. mesto: Zavrl Zinka — Presad Gabrovka
	3. mesto: Vencelj Marjeta — TSK Livar Ivančna gorica
ČLANI:	letnik 1972 do 1958, 12 km
	1. mesto: Melic Tone — Kobarid
	2. mesto: Vencelj Tone — Šentvid pri Stični
	3. mesto: Štampilhar Vinko — LS Radeče
STAREJŠI ČLANI:	letnik 1957 do 1943, 12 km
	1. mesto: Đurišič Tone — AK Radovljica
	2. mesto: Vozlič Andrej — Avtomontaža Ljubljana
	3. mesto: Kregar Brane — Zadvor pri Ljubljani
STAREJŠE ČLANICE:	letnik 1957 in starejše, 7 km
	1. mesto: Kotar Heda — Rudar Trbovlje
	2. mesto: Vencelj Marija — TSK Livar Ivančna gorica
	3. mesto: Lampe Rožica — SK BRDO Ljubljana
VETERANI:	letnik 1942 in starejši, 12 km
	1. mesto: Lesjak Janez — Partizan Vič
	2. mesto: Laznik Avgust — Rudar Trbovlje
	3. mesto: Ivanetič Ivan — Beti Metlika
TUDI NASLEDNJE LETO SI ŽELIMO TAKE UDELEŽBE.	

Igor Medved

Rekreacija za denarne nagrade!?

Pod tem naslovom smo lahko prebrali 9. maja letos v športni prilogi Dela članek, ki ga je napisal z velikim ogorčenjem priznani športni delavec Janez Pavčič. Sprašuje se, na kakšne načine vse skušajo organizatorji različnih množičnih tekmovanj z rekreativno vsebino, privabiti čim večje število nastopajočih. Mimo vseh dogovorov so v Litiji organizirali 2. tek zmage. Tek, ki je v preteklosti uspešno privabljal znane tekače iz cele Slovenije brez večjih nagrad. V tistih časih so tekli od Šmartna do Litije. V letošnjem letu je tekaška sekcija Partizan Litija skušala privabiti tudi našega uspešnega maratonce Mirka Vindiša. Seveda se teka zmage ni udeležil kljub razpisani denarni nagradi, saj se pripravljala za nastop na olimpijskih igrah v Seulu. Olimpiada pa vsaj na zunaj zaenkrat nima tesne povezave z denarnimi nagradami.

V športnem življenju danes ločimo 3 oblike: telesno vzgojo, tekmovalni šport in rekreacijo. Zlasti slednja je dobila različne pomena. Na tem področju niso redka tekmovanja, ki prej škodijo, kot koristijo posamezniku, ki se z njimi ukvarja. Tako kot pri vsaki stvari je tudi tu potrebno znanje.

S pojmom rekreacije se ukvarjajo različna področja znanosti. Tako psihologi trdijo, da je rekreacija igra v obliki športa in v sedanji civilizaciji vmesna stopnja med delom in počitkom (spanjem).

Sociologija prostega časa meni, da je to svobodna IN NEPLAČANA aktivnost, ki neposredno prinaša človeku zadovoljstvo. Gerontologija meni, da je rekreacija naravno zdravilo proti staranju, za pomlajevanje in podaljševanje življenjske dobe. Kineziologija trdi, da je športna rekreacija korektor funkcionalne sposobnosti človeškega organizma.

Opazimo lahko, da so velike pojmovne razlike med posameznimi znanostmi. To pa zato, ker je predmet znanstvenih disciplin drugačen.

Še najboljša definicija, je ta, ki pravi: REKREACIJA JE TISTA SVOBODNA IN ORGANIZIRANA AKTIVNOST, KI FIZIČNO, PSIHIČNO IN SOCIALNO BOGATI, SPROŠČA IN OBNAVLJA ČLOVEKA TER GA POMAGA OBLIKOVATI V VSESTRANSKO RAZVIITO OSEBNOST.

Ta definicija izloča možnost, da bi k rekreaciji prištevali tudi tiste aktivnosti, ki po svoji naravi ne delujejo osvežujoče ali prinašajo posamezniku in družbi celo škodo.

Šport je zajel ves svet in se mu nobena dežela ni mogla izogniti. Dosedanja športna dejavnost je v večji meri izražala tekmovalni duh in merjenje zmogljivosti, utesnjena je bila v okvir mednarodno priznanih športnih disciplin, prežeta s predpisi in pravili od zgoraj, kakor da gre za neizogibnost naravnih zakonov. Ob tem pa je zrastle nova smer, ki iz pasivnih gledalcev športnih prireditev skuša narediti aktivne športnike. Iz telesno zanemarjenih ljudi, telesnokulturne, torej ljudi, ki bodo sposobni prenašati bremena znanstveno-tehnološke revolucije. To smer imenujemo športna rekreacija. Kot umetna igra odraslih ima značaj prvobitnega udejstvovanja v službi življenja, čeprav nima praktičnega pomena v smislu gospodarskega pridobivanja v najbolj vulgarnem smislu. Pri tej dejavnosti se predvsem trošijo z delom pridobljena posebna sredstva. Troši se obleka, obutev, energija, objekti, naprave, rekviziti itd. Marsikaj se pri tem uniči, poškoduje — torej sama gospodarska škoda. V čem naj bo športna rekreacija funkcija življenja?

Predvsem zaradi svojega funkcionalnega značaja. Z njo si človek vadi de-

lovno stran svojih telesnih, pa tudi duševnih zmožnosti. Človek ne more uspešno delati, če nima brezhibnih in uglednih funkcij telesa in duha. V fiziološkem smislu, se športna rekreacija skoraj ne razlikuje od dela, ker prav tako kot pri delu troši energijo, koristi napor mišic, živcev, intelektualno silo in drugo. Razlikuje se le v tem, da se pri modernem delu funkcionalna stran krni in pri nekaterih poklicih celo izključuje. Pri športni rekreaciji pa se kaže kot naravna oblika urjenja spretnosti in iznajdljivosti. Pri športni rekreaciji človek giblje spontano, misli s svojo glavo in čuti s svojim srcem. Pri delu ali vsaj pri moderni proizvodnji teh možnosti ni ali pa so zelo omejene. Pri delu delavca nadzoruje predstojnik, ritem gibanja narekuje stroj, predmet duševne (intelektualne) zaposlitve določa delovni problem itd.

Nadaljnja vloga rekreacije je zadovoljitev družbenih interesov. Pri tem gre za kulturne vrednote, za telesno sposobnost, za ustvarjalno delo, produktivnost, zdrave in obrambno sposobnost.

Interes za rekreacijo torej ni le domena posameznika, marveč interes vseh osnovnih družbenih institucij (družine, šole, delovne organizacije, krajevnih, občinskih in drugih skupnosti). Koordinacija vseh zainteresiranih daje edinstveno možnost sistematičnega in programskega razvoja te dejavnosti. Tu se povezujejo ljudje različnih družbenih in delovnih položajev.

Tehnično visoko razvite dežele posevčajo razvoju rekreacije vedno večjo pozornost. Njihovo prizadevanje je, da bi z njo dosegli visoko produktivno sposobnost človeka in paralizirali velik porast posamezniku in družbi škodljivih pojavov, ki se množijo s povečano količino prostega časa.

Pri nas ima rekreacija širši pomen in

cilj, kot ga določa zahodni kapitalistični družbeni sistem. Nam namreč ne gre samo za to, da z rekreacijo dosežemo večjo produktivnost in da zdravimo posamezniku in družbi škodljive pojave, ampak tudi za to, da bi bil človek pri delu in življenjskem okolju takrat, ko ne dela, srečen, da bi bil z moralnimi, telesnimi in duševnimi sposobnostmi vreden in aktiven član družbe.

To je končni cilj rekreacije, ki pa ni samo njen, ampak je cilj vsega občedružbenega prizadevanja. (Na žalost se nam ta cilj v teh časih vse bolj oddaljuje. To pa ne opravičuje denarne nagrade pri rekreacijskem teku.) Organizatorji letošnjega teka zmage vsekakor vsega tega niso imeli pred očmi. V vse širšo, četrto obliko športa — tekmovalno rekreacijo — so uvedli denarne nagrade. S takšnim ravnanjem razvijajo gledališki šport — »Oglejte si tek zmage — vstopnine ni?«) tudi na področju, kjer bi si morali prizadevati za čim večjo aktivno množičnost.

Menim, da Partizan in ZTKO Litija ne odigravata zadovoljivo svoje vloge v občini in da bi morali delovanje teh dveh organizacij delegati TTKS zlasti uporabiti, temeljito analizirati.

Že sam podatek, da smo v občini v desetih letih izgubili vsaj štiri izredno nadarjene in kvalitetne športne delavce s strokovno izobrazbo (brata Poznajek, Zajca in M. Pavliho), ne govori v prid tistim, ki so se in še danes aktivno ukvarjajo volontersko s politiko športa.

Naj končam s stališčem 19. seje CK ZKS, ki je bila 17. 2. 1986: »Še naprej moramo razvijati telesnokulturno dejavnost kot nenadomestljiv del življenja sodobnega človeka; doseganje množičnosti je najpomembnejši razvojni cilj tega področja.« Tega pa vsekakor ne bomo dosegli z denarnimi nagradami.

prof. Tomaž Maluršič

KOLESTARSTVO: TEKMUJ SAM S SEBOJ — VSAK JE ZMAGOVALEC

Tretjič na GEOSS

Kolesarska sekcija PARTIZAN Litija, Turistično društvo Vače in Športno društvo Vače bodo 5. junija organizirale tretji kolesarski vzpon na GEOSS — geometrično središče Slovenije na Sp. Slivni.

Letos pričakujejo organizatorji še večjo udeležbo kolesarjev iz litijskih

daj priljubljeno prevozno sredstvo Slovencev.

Poleg popularizacije športne rekreacije, tokrat kolesarstva, bo tudi letošnji vzpon na GEOSS številnim kolesarjem in kolesarkam ter gledalcem predstavil geometrično središče Slovenije in vsebino projekta Vače 81 ter GEOSS-a

jišča in naredila propagandni krog po litijskih ulicah, nato pa z zmerno vožnjo krenila proti Zg. Logu do Sp. Hotiča. Tu se bo začelo zares, saj se začne cesta rahlo dvigati, po enem kilometru pa se »postavi pokonci.« Tedaj se začne pi-

TEKMUJ SAM S SEBOJ — VSAK JE ZMAGOVALEC.

Najlepše bo na vrhu. Za kolesarje, ki se bodo ozrli navzdol, globoko v dolino, in razmišljali o svoji zmagi nad vsemi klanci in nad svojimi kilogrami,

VZPON NA GEOSS

Start: 5. junija ob 10. uri pred Kegljščem v Litiji
Cilj: GEOSS (Sp. Slivna)
Startnina: 2.000.— din
Prijave: od 8.30 do 9.45 na startu
Vsak vozi na lastno odgovornost!

VSAK DOBI MEDALJO!

- vsak udeleženelec, ki pripelje na cilj, prejme lično spominsko medaljo
- prvi trije prejmejo posebna priznanja
- priznanja prejmejo najstarejši in najstarejša, najštevilnejša ekipa, najtežji, najdebelejši ...
- vsak kolesar dobi brezplačno srečko za srečelov

občine in vseh koncev Slovenije, saj postaja kolesarski vzpon na GEOSS kar nekakšen kolesarski praznik, kjer se zbero vsi kolesarji iz Slovenije, ki »dajo kaj nase.« Že na lanskoletnem vzponu je med udeleženci krožila misel, da ni pravi kolesar nihče, ki se ne povzpe tudi na GEOSS, za slehernega Slovenca pa je tudi posebno doživetje, da se s pisano množico poda v središče svoje dežele, in to s kolesom, ki je že od nek-

kot enega izmed njegovih najpomembnejših sestavin.

Organizatorji so poskrbeli, da bo vsak udeleženelec, ki bo prispejal na cilj, zadovoljen in vesel, saj bodo poskrbeli za osvežilne napitke, medalje za vse, srečelov, glasbo in nagrade za različne naj...

Tako kot lani bo tudi letos pisana kolona kolesarjev krenila izpred Keglj-

hanje, sopihanje, znojenje, stiskanje zob, pritiskanje na pedala in druge »prijetne kolesarske muke«.

Zmagovalec na GEOSS-u bo vsak, ki bo uspel premagati vse številne klance in ovinke tja do Vač in še naprej do obeležja GEOSS na Sp. Slivni, saj tudi letošnja prireditev poteka z geslom

in za gledalce, ki se bodo tudi letos množično zbrali v Sp. Slivni.

Cesta bo zavarovana (ne zaprta!), kolesarji naj vozijo previdno, zlasti v koloni do Sp. Hotiča — po desni strani in upoštevajo cestno prometne predpise.

S. Š.

VELJA TUDI ZA »ZDRAVO«

Kolesarski vzpon na GEOSS velja tudi za kolesarsko preizkušnjo v akciji ZTKO Litija »ZDRAVO.« Žig v kartonček bodo kolesarji dobili na cilju.

Predstavljamo vam: Dušan Hauptman — play-maker ekipe Smelt Olimpija

Verjetno si mnogo fantov in deklet želi doživeti tolikšno popularnost, ko stotine navijačev v prepolni dvorani skandirajo tvoje ime, ko staro in mlado stiska pesti in navija za tvoje moštvo.

Eden takih fantov je Litijan Dušan Hauptman, košarkar moštva Smelt Olimpija, ki tako popularnost uživa prav zdaj. Ker ga mnogi bolj poznajo z igrišč in TV ekranov, smo ga povabili v naše uredništvo, da bi ga predstavili tudi našim bralcem. Dušan se je našemu povabilu prijazno odzval in nastal je zapis pogovora, ki vam ga predstavljamo.

Dušan, kako si začel svojo košarkarsko pot?

Začel sem 1974. leta v ekipi, ki jo je vodil prof. Tomaž Malenšek. Potem sem prišel v zasavsko selekcijo v Trbovlje. Od tu so me povabili v Celje, ki je takrat igral v drugi zvezni ligi. V Celju sem igral tri leta in hkrati obiskoval srednjo šolo. 1981. leta sem odšel na odsluženje vojaškega roka. Po vojski pa sem se vključil v Olimpijo, ki je bila takrat v prvi zvezni ligi. To je bil zame velik športni izziv. Kasneje so se temu priključili še drugi motivi. V tem moštvu sem zdaj že sedmo leto, upam, da bom v tem moštvu igral še najmanj 3 do 4 leta.

Kako izgleda košarkarjev delovni dan?

Dopoldne treniramo dve uri, popoldne pa dve. Tako za študij praktično ni časa, ker moraš ob vseh teh naporih tudi veliko počivati, če hočeš držati tempo. Povedati moram tudi to, da imam zelo razumevajočo ženo, ki je tudi sama športnica in to razume. Ko počivam, se ona bolj ukvarja z otroki, da je v stanovanju mir. Navadila pa se je tudi na moje številne odsotnosti, saj kot košarkar kar veliko potujem s tekme na tekmo.

Kakšni so tvoji občutki pred tekmo?

Vedno imam — pa tudi moji soigralci — kar precej treme pred vsako tekmo. Mnogi pravijo, da je to dober znak. Takoj ko stopim na igrišče, pa trema izgine. Takrat živim samo za igro in vsi drugi državljani izginejo. Po tekmi ponavadi ne spim, saj v sebi še vedno podživljam vse akcije in analiziram vse napake. No, potem pa kmalu pride no-

va tekma in je stara pozabljena.

Kakšni so odnosi v klubu?

Povedati moram pošteno. Če so rezultati dobri, so tudi odnosi dobri in se kakšna morebitna nesoglasja zamolčijo. Zavedati se morate, da je to delo pač profesionalno, ki ima tudi svoj finančni učinek. S soigralci smo prijatelji predvsem na igrišču, privatno se ne obiskujemo, saj ogromno časa pač preživimo skupaj, bodisi na tekmah ali pa na potovanjih.

Kako pa sodelujete s trenerjem Jelovcem?

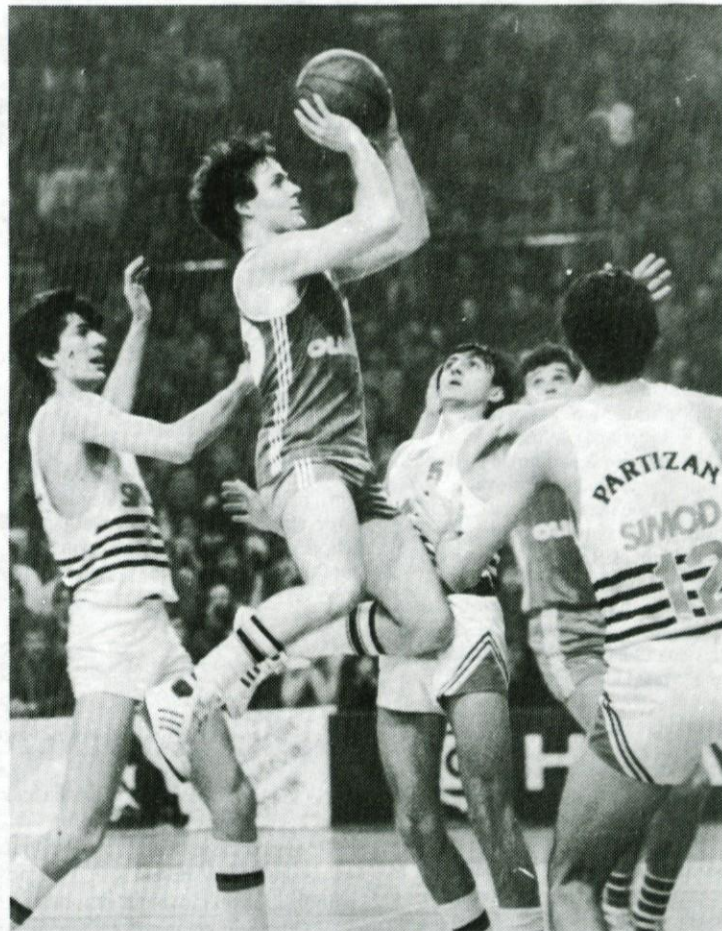
On je pri Olimpiji kot trener približno dve leti in povedati moram, da so spremembe očitne. Vzdušje je drugačno, razmere so se uredile. Dal nam je vedeti, kdo vodi moštvo. Ima pa tudi avtoriteto, tako da ga vsi ubogamo. V profesionalnem športu je trener tisti, ki odloča in ima tudi zadnje besedo.

Kakšne lastnosti so potrebne za dobrega košarkarja?

Poleg dela je vsekakor potreben tudi talent. Vsak seveda tega nima in tu tudi ogromno dela ne pomaga. Imeti moraš tudi fizične dispozicije: višino, hitrost, eksplozivnost. Jaz nimam ne vem kakšne višine, merim le 186 cm in sem eden najmanjših v ekipi, imam pa eksplozivnost. Če bi zaključil to misel, bi rekel, da so za uspeh potrebni talent, dispozicije in delo. Druge filozofije ni.

Kaj bi svetoval mladim košarkarjem, ki šele začinjajo s tem športom?

Moram reči, da se zdajšnja generacija bistveno razlikuje od prejšnjih. No, v bistvu je bilo vedno tako. Pa vendarle, mislim, da je zdaj premalo entuziazma. Treba je biti potrpežljiv in vztrajen.

Danes se mnogi mladi bojijo vsakega napora. Marsikdo takoj obupa. Takoj vrže puško v koruzo. Ampak tako ne gre.

Kakšno mesto zavzemaš ti v ekipi?

Jure Zdovc je kapetan moštva, jaz pa sem graditelj igre, play maker. Na hrbtu nosim številko 10. Nekoč sta jo nosila Daneu in Jelovac. Moram reči, da je to velika čast in hkrati obveznost.

Kako pa se sporazumevate v ekipi med igro?

Naštudirane imamo številne kombinacije. Za vsako imamo izbrano besedo

ali pa gib in vsak ve, kakšna je njegova naloga.

Dušan, veliko tudi potujete, so tudi kakšne težave?

Ja, tudi. Včasih tudi s prehrano. Na Kitajskem se nisem mogel navaditi na njihovo hrano, pa je bilo kar hudo.

So starši ponosni na tebe?

Seveda so, pa saj so mnogo tudi žrtvovali zame, zlasti v tistih prvih letih.

Dušan, želimo ti še veliko uspehov, pa hvala za obisk in odgovore.

Pogovor zapisal: J. Sevljak
Foto: Stojanović

Pet ekip v tekmovanju

Pričelo se je tekmovanje mlajših kategorij, kadetov in mladincev. KK Kovina sodeluje s svojimi ekipami v naslednjih ligah:

Mladinci nastopajo v SKL-A. Sodelujejo naslednje ekipe: Domžale, Polzela, Elektra Šoštanj, Merx Celje, Rudar Trbovlje in Kovina Litija.

Mladinke nastopajo v SKL-CENTER. Sodelujejo naslednje ekipe: Hrastnik, I. D. Ježica Lj., Šentvid Lj., Novo mesto, Slovan Lj. in Kovina Litija. Kadeti nastopajo v območni SKL. Sodelujejo naslednje ekipe: I. D. Ježica, Zagorje B, Hrastnik, Zagorje A, Rudar Trbovlje in Kovina Litija.

Pionirke igrajo v ligi skupaj z ekipami Labod Novo mesto, Šentvid Lj., Hrastnik in Kovina litija.

Pionirji igrajo v zasavski ligi. Nastopajo: Zagorje, Hrastnik, Rudar Trbovlje, Kovina Litija.

KK Kovina letos praznuje 35 let obstoja. V to počastitev bodo v mesecu juniju potekale različne prireditve in tekmovanja. Več o tem pa bomo pisali v naslednji številki.

Zdravko Špes

Šahisti med najboljšimi

Regijskega ekipnega prvenstva za pokal M. TITA v šahu se je udeležilo šest štiričlanskih ekip.

Organizator tekmovanja je bil RUDAR iz TRBOVELJ, sistem tekmovanja ligaški, favorita pa ŠK RUDAR in ŠK LITIJA.

Po zanimivih bojih so rezultati podali naslednji končni vrstni red:

1. ŠK LITIJA	9 meč točk
2. ŠK RUDAR TRBOVLJE	6 meč točk
3. ŠK KRŠKO	5 meč točk
4. ŠK BREŽICE	5 meč točk
5. ŠK MILAN MAJČEN SEVNICA	4 meč točk
6. ŠK ZAGORJE	1 meč točk

S prepričljivo zmago (štiri dvoboje smo dobili in enega igrali neodločeno) smo se plasirali na republiški finale. Zmagoviti kvartet mojstrskih kandidatov je nastopil v postavi: Kolar Srečko, Cirkvenčič Franc, Milinković Nebojša in Nikolić Stanko.

ŠPORT IN REKREACIJA

ATLETIKA

Tekmuj sam s seboj — vsak je zmagovalca

Nova zmagovalca Teka zmage v Litiji

Tudi letošnjega tradicionalnega teka zmage v Litiji, ki je bil 3. maja, se je udeležila večina kvalitetnih atletov in atletinj iz Slovenije. Manjkala sta sicer lanskeletni zmagovalca Mirko Vindiš (AK Ptuj) in drugouvrščeni Srečo Končina (ŽAK Ljubljana), vendar pa se je na startu prijavilo veliko novih tekačev, ki prodirajo v kvalitetni slovenski vrh. Med njimi je vsekakor treba omeniti letošnjega zmagovalca Sama Cmoka (AK Titovo Velenje), Gabra (ŽAK Ljubljana) in Rozmana (Koper).

Tudi v ženski konkurenci je bilo letos zanimivo, saj se je na startu prijavila tudi Alenka Maček (Olimpija Ljubljana), zmagovalka letošnjega malega maratona v Radencih, ki je veljala za glavno favoritinjo. Pričakovanja je seveda uresničila in gladko zmagala, lanskeletna zmagovalka Veronika Bohinc iz Ljubljane pa je bila tretja, vendar tudi prva v svoji kategoriji.

Med nastopajočimi je bila tudi dobra četrtnina tekačev iz litijske občine, kar je seveda razveseljivo, saj kaže, da se čedalje več ljudi odloča za aktivno življenje s tekom, ki prežene marsikatero tegobe in človeka povsem prerodi.

Tek zmage v Litiji ima dva namena. Prvi je v kvalitetni atletski prireditvi s sodelovanjem najboljših atletov, drugi pa v množični udeležbi tekačev, ki tečejo predvsem za zdravje, dobro počutje in vzdrževanje svoje splošne kondicije. Zato tudi organizator — tekaška sekcija PARTIZAN Litija — vsakomur, ki progo preteče, podeli lično kolajno. Letos je teklo 136 tekačev in tekačic. Prireditve je bila dobro organizirana, proga, ki je od Valvasorjevega trga vodila mimo spomenika NOB v Litiji do spo-

menika NOB v Pogoniku in nazaj (12 km), pa primerna za tek. Poleg kolajn so prvi trije tekači v vsaki kategoriji prejeli še posebne medalje, prvih pet moških in prve tri ženske v absolutni

konkurenci pa denarne nagrade. Tek velja tudi za akcijo ZTKO Litija »ZDRAVO«.

Š. S.

Rezultati:

Moški do 30 let: 1. Samo Cmok (AK Titovo Velenje) 36.32; 2. Albin Gaber (ŽAK Ljubljana) 36.38; 3. Martin Kavka (AK Olimpija Ljubljana) 36.59; 4. Stane Rozman (AK Koper) 37.11; 5. Igor Šalamun (AK Slovenska Bistrica) 37.29.

Moški od 30 — 45 let: 1. Borut Podgornik (Rog. Slatina) 37.43; 2. Marjan Krempej (LCC Wien) 39.13; 3. Svetlan Vujasin (ŽAK Ljubljana) 40.29; 4. Milan Sedušek (Kamnik) 41.57; 5. Tone Džurečič (Radovljica) 42.08.

Moški nad 45 let: 1. Rok Štros (Kranj) 43.12; 2. Ludvik Sotošek (Ljubljana) 46.13; 3. Alojz Kovič (Medvode) 46.26; 4. Avgust Laznik (AK Rudar Trbovlje) 47.11; 5. Slavko Sitar (Partizan Mošnje) 48.33.

Ženske do 30 let: 1. Alenka Maček (Olimpija Ljubljana) 46.50; 2. Marjana Vidovič (ŽAK Ljubljana) 46.17; 3. Anica Trnovšek (Sp. Idrija) 48.15.

Ženske nad 30 let: 1. Veronika Bohinc (Ljubljana) 46.50; 2. Darinka Erzetič (Partizan Kranj) 52.49; 3. Heda Kotar (Trbovlje) 56.19.

KEGLJANJE

Občinsko prvenstvo za leto 1988

Na kegljišču GP Litija je Kegljaški klub Litija organiziral občinsko prvenstvo v kegljanju za posameznike.

Prvenstvo se je udeležilo 54 kegljačev in kegljavk, razdeljenih v tri tekmovalne skupine. V prvem krogu tekmovanja so nastopili vsi prijavljeni. Osem najboljših iz tekmovalnih skupin si je pridobilo pravico do nastopa v finalu.

V kategoriji neregistriranih kegljačev je zmagal Rudi Probs s 1619 (782 + 837) podrtimi keglji pred Tonetom Kosom 1613 (793 + 820) in Pavlom Kolencem 1605 (780 + 825).

V kategoriji kegljavk je zmagala Marina Virant s 777 (368 + 409) podrtimi keglji pred Marjano Kralj 739 (385 + 354) in Branko Planinšek 732 (370 + 362).

V kategoriji registriranih kegljačev (članov KK Litije) je zmagal Franc Možina s 1691 (861 + 830) podrtimi keglji pred Draganom Joličem 1685 (844 + 841) in Mirom Kraljem 1654 (814 + 840).

A. AMON

KOŠARKA

Mlajši pionirji v polfinalu

Na četrtfinalnem turnirju v Ptujso so se pionirji iz Litije z zmago v drugi tekmi uvrstili v polfinale. Na četrtfinalnih turnirjih velja pravilo, da se zmagovalca popoldanskih tekem uvrstita v polfinale.

Rezultati:

OŠ O. Meglič Ptuj: OŠ D. Kveder Litija 35:25

OŠ F. Bevk Ljubljana: OŠ E. Kardelj M. Sobota 36:29

Popoldan:

OŠ D. Kveder Litija: OŠ F. Bevk Lj. 46:39

OŠ E. Kardelj M. Sobota: OŠ O. Meglič Ptuj 64:29

KK Kovina bo organiziral polfinalni turnir. Na tem turnirju bodo sodelovale naslednje ekipe: OŠ D. Kveder Litija, OŠ M. Novak Lj.-Vič, OŠ V. Vlahovič Velenje. V finale republiškega prvenstva se bo uvrstila samo ekipa, ki bo v Litiji zasedla prvo mesto.

Zdravko Špes

SERVIS

Tomosovih dvokoles z motorjem in mopedov ter popravilo motornih žag

LINDNER MARJAN
Marokova pot 8, LITUJA

Odrpoto vsak dan od 17. do 20. ure

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Dušan Gnezda, Franc Končar, Marina Krnel, Gorazd Mayretič, Slavko Rokavec, Marjan Šuštaršič, Boris Žužek, Jelka Belec (lektorica Glasila občanov). Predsednik izdajateljskega sveta: Miro Kaplja. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC, TOZD Grafika Novo mesto. Tisk: A. Jovanovič, Litija. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-102. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.